

KONAK

GELENEK VE MODERNİTE
PAYLAŞIMA AÇIK YAŞANMIŞLIK
MAVİYE KARIŞMALI
İZMİR'İN FESTİVALİ
PANTOMİM DENEN BÜYÜ

Merhaba

Birbirimizi sahiplenerek yaşamayı öğrendik. Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz değişimin yaşamsal karşılığını, her fırsatta yansıttık. El ele omuz omuza yürüdük ve yürüyoruz. Şimdi yine ve hep birlikte, hem de daha gür bir sesle yineliyoruz: Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için...

Gün; laik Cumhuriyetimize her zamankinden fazla sarılma ve sahiplenme günüdür. Gün; kuvayimillie geleneğinin şehri İzmir'den aldığımız kültür ile ülkemizin dört bir yanındaki yurttaşlarımızla dayanışma halinde olma günüdür.

Bu evrede bizler için yine en büyük nefes kaynağı, kültür ve sanat eksenidir. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür" deyişi pusulamızdır. Biliyoruz ki kültürene sahip çıkan, sanatına ve sanatçısına yer açan toplumları hiçbir güç geriye doğru götüremez.

Şehrimiz kültür sanat hayatının önemli bileşenleri arasındaki yerini alan dergimiz KNK'nın yaz aylarını içeren sayısını da kültürün ve sanatın önemini kavrayarak hazırladık. Konak Belediyesi bünyesinde, personelimizin katılımıyla oluşturduğumuz tiyatro topluluğu ilk gösterimlerine başladı. Süreç içerisinde daha da yaygınlaşacak oyunlarla tüm hemşehrilerimizin alkışlarına talibiz. Dergimiz sayfalarında, tiyatro topluluğumuzu aktardığımız gibi artık bir gelenek haline gelen halk oyunları şenliğimizi de yansıtıyoruz.

Şehrimizin adını dünya genelinde duyuran Uluslararası İzmir Festivali'nin, otuz sekizincisi gerçekleştirildi ve bu süre içerisinde yine birbirinden ünlü sanatçılar İzmir'de sahne aldı.İKSEV öncülüğünde düzenlenen festival sürecini yansıttığımız haberimiz de dergimizin içeriğinde. Yaz aylarıyla birlikte deniz kıyılarında daha çok vakit geçirmeye başlanan bir şehrin insanlarıyız ve şimdi bu ritüelimizi yaşama zamanı. İzmir ve çevresindeki deniz kültürü ile deniz mekanlarını anlattığımız haberimiz, fazlasıyla ilginizi çekecek nitelikte.

İzmir'in prestijli sanat merkezlerinde açılan sergiler, edebiyatçılarımızla söyleşiler, özgün nitelikteki dans toplulukları, oteller sokağımız ve diğer renkli konular ile dergimiz KNK, yine sizlerle.

Keyifli okumalar dilerim...

Mimar
Nilüfer ÇINARLI MUTLU
Konak Belediye Başkanı

i ç i n d e k i l e r

8 GÜN BATIMINDA
DANS

10 GELENEK VE
MODERNİTE

22 İZMİR'DEN HOLLANDA'YA
SESLER

28 MAVİYE
KARIŞMALI

14 GÖNÜL İŞİ
TİYATRO

16 PAYLAŞIMA AÇIK
YAŞANMIŞLIK

20 KONAK'TA HALK
OYUNLARI COŞKUSU

36 İZMİRİN
FESTİVALİ

44 İYİ ROMAN
İÇİN

52 PANTOMİM
DENEN BÜYÜ

KNK 2025 *Yaz*

Konak Belediyesi
Adına Sahibi
NİLÜFER ÇINARLI MUTLU
Mimar
Konak Belediye Başkanı

Yayın Koordinatörü
OZAN YAYMAN
(Sorumlu Yazı İşleri Müdürü)

Editör
İPEK YAŞAR
TEODORA HACUDİ

Görsel Tasarım
FATİH AKUZUN

Basın Yayın
FIRAT SOYLU

Kültür Sanat
VOLKAN ALPTEKİN

Hukuk Danışmanı
İÇŞEN AKDEMİR

Kapak Fotoğrafı: YALIM VURAL

Yönetim Yeri: İzmir Konak Belediyesi
Dokuz Eylül Meydanı No:11 Basmane / İZMİR
Tel: +90 232 484 53 00
www.konak.bel.tr
knkdergi@konak.bel.tr

Yayın Türü: Yerel Süreli – Üç ayda bir yayımlanır, para ile satılamaz
Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

60 MİLLEYHA
TIRŞIĞI

62 BİR KİTAP
BİR TANITIM

Dünyaca ünlü dansçı ve koreograf Saïdo Lehlouh, son dersini İzmir'in merkezindeki Gündoğdu Meydanı'nda verdi.

Gün Batımında Dans

Hip-Hop dansında bambaşka bir stil yaratan ve dans çevrelerinde "Darwin" lakabıyla tanınan, dansçı, koreograf ve topluluk lideri Saïdo Lehlouh ile öğrencileri, son derslerini akşam güneşi altında Gündoğdu Meydanı'nda gerçekleştirdi.

38. Uluslararası İzmir Festivali kapsamında Institut français İzmir, Rennes & Bretagne Ulusal Koreografi Merkezi (CCN) bünyesindeki FAIR-E ve İKSEV iş birliğiyle 10 Haziran'dan bu yana süren atölyeler, İKSEV'de Hip-Hop, sokak dansı ve farklı beden dillerine dair kapsamlı çalışmalarla devam etti. Lehlouh, İzmirli dansçılarla sadece teknik değil, aynı zamanda dansın ruhuna dair de yoğun bir paylaşım süreci yaşadı.

Kapanış dersi niteliğindeki bu özel buluşma, İzmir'in simge noktalarından biri olan Kordon'daki Gündoğdu Meydanı'nda gerçekleşti. Akşam

saatlerinin huzurlu atmosferinde düzenlenen derste, Saïdo Lehlouh'nun özgün tarzı ve etkileyici sahne enerjisi izleyicileri büyüledi. Lehlouh, meydanda bir

sahne yerine doğrudan halkın arasına karışarak dansın evrensel bir dil olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Onunla birlikte dans eden öğrenciler de bu enerjiyi en iyi şekilde yansıttılar.

Etkinlik boyunca izleyicilerden büyük beğeni toplayan performans, zaman zaman izleyenlerin de derse dahil olmasıyla interaktif bir şova dönüştü. Kalabalığın içinden çıkan gönüllü katılımcılar, sanatçının ritmine ayak uydurarak bu anı unutulmaz bir deneyime çevirdi. Bu final dersi, sadece bir dans gösterisi olmanın ötesinde, sanatı kamusal alana taşıyan ve insanlar arasında güçlü bir bağ kuran bir etkinlik olarak hafızalara kazındı. Lehlouh'nun İzmir'de bıraktığı etki, katılımcılar kadar izleyenlerde de uzun süre unutulmayacak izler bıraktı.

Arkas Sanat Merkezi, sanat severleri Türk resminin modernleşme serüvenine davet ediyor. Arkas Koleksiyonu'ndan derlenen ve Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş döneminde, sanatçıların modernleşme ve yerel kimlik arasında kurdukları dengeyi aktaran eserler, 28 Aralık 2025 tarihine kadar izlenimde.

Gelenek ve Modernite

Arkas Sanat Merkezi, Gelenek ve Modernite: Arkas Koleksiyonu'nda Türk Resmi (1920-1970) sergisiyle sanatseverleri, Türk resminin modernleşme yolculuğuna davet ediyor. Arkas Koleksiyonu'ndan derlenen 110'dan fazla eser, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş sürecinde sanatçıların modernleşme ve yerel kimlik arasındaki dengeleri nasıl kurduklarını gösteriyor. Sergi, aynı zamanda çok yakında açılacak Arkas Sanat Göztepe'nin koleksiyon seçkisinin de bir öncüsü niteliğinde.

Arkas Sanat Merkezi ve Arkas Sanat Göztepe'de birbirleriyle diyalog içinde devam edecek bu iki sergi, Arkas Koleksiyonu'ndan

yola çıkarak Türk resminin evrimini sanatseverlerle buluşturma özelliğinde tasarlandı. Cumhuriyet'in ilk yıllarından 1970'lere uzanan sergi, dönemin sanatçılarının modernleşme sürecine nasıl yön verdiğini hem figür hem de manzara resmi üzerinden ele alıyor. Sayfiye kültürünün Boğaziçi ve Adalar'dan Ankara ve Anadolu'ya uzanan değişimi, manzara resimleriyle ortaya konulurken; modern birey, yaşam tarzı ve kentsel dönüşüm figüratif eserlerde kendini gösteriyor. Sergide, 2. Dünya Savaşı sonrası burslu olarak Paris'e giden sanatçıların Yeni Paris Ekolü'ndeki etkileri ve Türk resmindeki özgüven değişimi de önemli bir yer tutuyor.

Türk resim tarihinin önemli figürlerini bir araya getiren sergide 1914 Kuşağı sanatçıları İbrahim Çallı, Nazmi Ziya, Hikmet Onat ve Namık İsmail'in Paris'te Fernand Cormon'un atölyesinde edindikleri eğitimin etkileri izlenirken; Hoca Ali Rıza ve Halil Paşa'nın açık hava resim geleneğinin sonraki kuşakları nasıl etkilediği de vurgulanıyor. Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'nden Hale Asaf ve d Grubu sanatçılarının hocası André Lhote'un eserleri, Bedri Rahmi ve Eren Eyüboğlu, Cemal Tollu, Nurullah Berk ve Hamit Görele gibi sanatçılarla birlikte izlenebiliyor. Sergide Fikret Mualla, Pierre Bonnard, Léopold Lévy gibi sanatçıların eserlerine de yer veriliyor.

Sanat tarihçisi ve akademisyen Prof. Dr. Burcu Pelvanoğlu'nun kürasyonu ile şekillenen sergi, klasik sanat tarihi yazımının ötesine geçerek Erken Cumhuriyet dönemi ile Meşrutiyet döneminin kopuk değil, birbirine bağlı bir

Arkas Koleksiyonu'ndan derlenen 110'dan fazla eser, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş sürecinde sanatçıların modernleşme ve yerel kimlik arasındaki dengeleri nasıl kurduklarını inceliyor. Sergi, aynı zamanda çok yakında açılacak Arkas Sanat Göztepe'nin koleksiyon seçkisinin de bir öncüsü niteliğinde. Arkas Sanat Merkezi ve Arkas Sanat Göztepe'de birbirleriyle diyalog içinde devam edecek bu iki sergi,

Arkas Koleksiyonu'ndan yola çıkarak Türk resminin evrimini sanatseverlerle buluşturacak. Sanat tarihçisi ve akademisyen Prof. Dr. Burcu Pelvanoğlu'nun metinleriyle şekillenen sergi, klasik sanat tarihi yazımının ötesine geçerek Erken Cumhuriyet dönemi ile Meşrutiyet döneminin kopuk değil, birbirine bağlı bir modernleşme süreci olduğunu ortaya koyuyor. Türk resminde İzlenimcilik, Geç Kübizm

ve Art Déco gibi akımların nasıl işlendiğini gösteren bu sergi, Arkas Koleksiyonu'ndan bir seçki ile sanatta gelenek ve modernite arasındaki ilişkiyi yeniden düşünmeye davet ediyor.

Ziyaret: Pazartesi hariç her gün 10:00-18:00
Adres: Fransa Sokak No:1
Alsancak, İzmir
Detaylı Bilgi: <https://arkassanatmerkezi.com/>

modernleşme süreci olduğunu ortaya koyuyor. Türk resminde İzlenimcilik, Geç Kübizm ve Art Déco gibi akımların nasıl işlendiğini gösteren bu sergi, Arkas Koleksiyonu'ndan bir seçkiyle Türk resminde gelenek ve modernite arasındaki ilişkiyi yeniden düşünmeye davet ediyor. Kordon'da yer alan Arkas Sanat Merkezi'ndeki sergi 28 Aralık 2025 tarihine kadar izlenimde kalacak.

Arkas Sanat Merkezi, 26 Mart'ta ziyarete açılacak Gelenek ve Modernite: Arkas Koleksiyonu'nda Türk Resmi (1920-1970) sergisiyle sanatseverleri Türk resminde gelenek ve modernite arasındaki ilişkiyi yeniden düşünmeye davet ediyor.

Konak Belediyesi bünyesinde kurulan gönüllü tiyatro topluluğu, ilk oyununu alkışlar altında sahneledi. Tamamı belediyemiz personelinden oluşan Gönül İşi Tiyatro topluluğu, şehrimizin kültür sanat alanındaki çekim merkezlerinden birisi olmayı hedefliyor.

Gönül İşi Tiyatro

Konak Belediye Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde kurulan Konak Belediyesi Personeli Gönüllü Tiyatro Topluluğu (Gönül İşi Tiyatro) bir yıllık özverili çalışma sonucu ilk oyununu sahneledi.

Ahmet Önel'in kaleme aldığı ve Şafak Sipahi'nin yönettiği, "Aldatma Üzerine Güldürü Ya Da Tam Tersi" adlı oyunu ücretsiz sahneleyen Gönül İşi Tiyatro ekibi, Selahattin Akçiçek Kültür Merkezi'ni dolduran seyirci tarafından büyük alkış aldı. İlişkiler ve sadakat üzerine bol kahkahalı bir sorgulama

sunan oyun önümüzdeki süreçte sahnelenmeye devam edecek. Sanatın ışığının Konak'tan parlamaya devam edeceğini belirten Konak Belediye Başkanı Nilüfer Çınarlı Mutlu, "İlk kez sahnelenen tiyatro oyunu için aylardır özveri ve fedakarlıkla çalışan çalışma arkadaşlarımı tebrik ediyor ve başarılarının devamını diliyorum.

Belediye bünyesinde sürekli aktif olmasını istediğimiz bu tiyatro topluluğumuz, önümüzdeki süreçte seyirci karşısında olmaya devam edecek" yönünde görüş belirtti.

Şehrimizin tarihi semti Basmane’de yer alan oteller tüm yaşamışlıklarıyla hala ayakta.

Paylaşımına Açık Yaşanmışlık

Batı Anadolu ürünlerinin toplanıp dağıtıldığı stratejik bir konumda bulunan ve 17.yüzyıl’dan itibaren uzun mesafe kervan ticaretinin yönlendirdiği bir merkezi oluşturan İzmir, 19. Yüzyıl’da hareketli bir sosyo-ekonomik yapıya sahip olmuştur. Kozmopolit kurgulu bu yapıda, Türkler, Kadifekale, Değirmendağı; Museviler, İkiçeşmelik, Mezarlıkbaşı, Havra Sokağı gibi alanlarda, Rumlar Alsancak Garı ile Ermeni bölgesi arasında kalan alanda ve Frenkler de Pasaport’tan başlayarak kıyı çizgisinde yerleşmişlerdir. Ticari bölgeler ise, Doğu kimlikli geleneksel çarşı Kemeraltı ile Batı tarzı malların satıldığı Frenk Çarşısı olmak üzere ikili bir yapı gösterir.

Adını 18. Yüzyıl’a tarihlenen basma fabrikasından aldığı söylenen ve 19. Yüzyıl’da inşa edilen Basmane Garı’nı içinde barındıran Basmane semti... Basmane bu kurguda Anadolu bağlantılı bir kapı noktasıdır. Bölge, sahip olduğu konut, camii, türbe, kilise, Yahudihane, otel gibi tarihi yapıların da ifade ettiği gibi, hem Türk, Rum, Musevi, Ermeni kültürlerinin hem de konut, ticaret, konaklama gibi farklı işlevlerin kesişme alanı olarak beliriyor. 17. ve 19. Yüzyıl dokusunun yanı sıra Antik dönem katmanlarını da barındıran Basmane’nin temel kimliklerinden birini de “tarihi oteller” oluşturuyor. Osmanlı İmparatorluğu’nda “otel” kurumunun gelişmesinde öncü kentler arasındaki İzmir’in 19. Yüzyıl ve 20. Yüzyıl’ın ilk çeyreği arasına tarihlenen erken otellerinin Yeni Sadık Bey Oteli, Tefik Paşa Oteli, Cihan Palas (Emniyet) Oteli Basmane’de bulunuyor.

BİR
ZAMANLAR...

Soyluların, zadelerin soy ağacı; tarihin sayfalarında, otellerin isimlerinde kalan o konakların, köşklerin odaları yarınını göremeyen, bir sonraki sığınağını tahmin edemeyen hayatlarla dolu. Hüznü de yalnızlık da yoksulluk da paylaşılır burada. Bir sonraki otele kadar.

Bir zamanların yakışıklı delikanlısıyken, şimdilerde pek de kimsenin yanına uğramadığı

ihtiyar gibi mahzun Basmane. Oysaki paylaşmak istediği öyle çok yaşanmışlık var ki! Gözden kaçırılansa koca bir servet. Kaybettiğimiz sadece bu semtte yaşayanların hüznüyle andıkları geçmişleri değil aslında, herkes için değerli olması gereken koca bir İzmir tarihi.

İzmir'in en eski ve en güzel semtlerinden biridir Basmane. Uzun yıllar Anadolu'dan İzmir'e gelenlerin ilk gördükleri, Basmane Garı'ndan İzmir'e ilk adımın atıldığı yerdir.

Osmanlı dönemi ve Cumhuriyet sonrasında İzmirli zenginlerin yaşamayı tercih ettiği semtlerden biriydi Basmane.

Şimdilerde Anadolu'nun bağrından kopup İzmir'e çalışmaya gelenlerin yanı sıra Afrikalıların, Irak ve

Filistinlilerin, Suriyelilerin kaldığı oteller, zamanında zengin İzmirlilerin ihtişamlı konaklarıydı aslında. Bir zamanların yakışıklı delikanlısıyken, şimdilerde pek de kimsenin yanına uğramadığı ihtiyar gibi mahzun Basmane. Oysa ki paylaşmak istediği öyle çok yaşanmışlık var ki!

Gözden kaçırılansa koca bir servet. Bu yüzden yabancı turistler Basmane'yi görmeden İzmir'den gitmiyor. Tarihi camiler, kiliseler, havralar ve konaklar var bu semtte. Çoğu bakımsız, kaderine terk edilmiş ya da otel olsa da yine de görülmeye değerler.

Konak Belediyesi olarak geleneksel hale getirdiğimiz, “Halk Oyunları Şenliği”nin bu yıl on dokuzuncusunu düzenledik ve yurdumuzun 10 farklı yöresinden 450 dansçıyı, İzmir’de ağırladık.

Konak’ta Halk Oyunları Coşkusu

Konak Belediyesi tarafından bu yıl 19.’su düzenlenen Halk Oyunları Şenliği, birbirinden renkli gösterilere sahne oldu. Yaz aylarını gelenek haline getirdiğimiz ve şehrimizin tanıtımında önemli bir yer edinen Halk Oyunları Şenliği ile karşıladık. Kültürpark Açık hava Tiyatrosu’nda yoğun bir katılımı gerçekleşen etkinlikte, 10 farklı yöreden 15 halk oyunu ekibi ve toplam 450 dansçı izleyicilere unutulmaz anlar yaşattı. 19 yıllık süre içerisinde Türkiye’nin dört bir yanından halk oyunları ekiplerini İzmir’de ağırladık.

Her bir buluşmamızda tek bir ses olduk ve “Atam İzindeyiz” vurgusu yaptık.

ÖZEL DANSÇILAR

Kafkas’tan Üsküp’e, Karadeniz’den Roman dansına on yörenin eşsiz danslarının sergilendiği gecede Temiz Kalpler Down Sendromu Derneği’nin engel tanımayan dansçıları performanslarıyla büyük alkış topladı. Dansların yanı sıra bayrak gösterisini de başarıyla tamamlayan ekip, “Atam izindeyiz” yazılı döviz açtı.

HEYECANLI GECE

Kültürleri aynı sahnede buluşturan şenliğin yapıldığı alanı dolduran herkese teşekkür eden Konak Belediye Başkanı Nilüfer Çınarlı Mutlu, “10 yöreden, 15 ayrı grup, 450 dansçı; 7’den 77’ye yine bizlerle oldu. Tam bir dans şöleni izledik. Tüm alkışlarımız bütün sene boyunca bu birbirinden renkli gösterilere emek veren öğretmenlerimiz ve dansçılarımız için. Bir teşekkürüm de başta Spor Kulübümüz olmak üzere Spor

İşleri Müdürlüğümüz ve tüm belediye emekçilerimize. İyi ki varsınız” dedi.

PARLA

Gecenin finalinde dansçılarla birlikte sahneye çıkan Başkan Nilüfer Çınarlı Mutlu, coşkulu kalabalığın alkışları eşliğinde 100. Yıl Marşı Parla’yı hep birlikte söyledi. Sahnedeki enerjinin doruğa çıktığı anlarda, izleyiciler de marşa eşlik ederek adeta tek bir yürek oldu.

İzmirli genç tiyatro yönetmeni-oyuncu İlknur Güneş'in yazıp yönettiği 'Sesler' adlı oyun Hollanda'da, Kumpanya Performing Arts prodüksiyonunda izleyiciyle buluştu. Türkiye'de ödül alan 'Sesler' oyununu, Hollanda turnesinde bu kez Eylem Abaloğlu yönetti.

İzmir'den Hollanda'ya “Sesler”

Oyunun yazarı ve Türkiye'de sahneye koyan İlknur Güneş ile tiyatro kariyerini ve sesler oyununu konuştuk.

Sevgili İlknur, metni senin kaleminden çıkma, 2018 yılında Türkiye'de senin yönetmenliğinde prömiyeri yapılan 'Sesler' oyunu, şimdi de Eylem Abaloğlu'nun yönetimiyle Türkiye'den sonra Amsterdam'da gösterimde. Oyunu, metnini yazmanın dışında, yönetmen olarak Türkiye'de ilk sen sahneye koymuştun. Süreci özetler misin? Oyun, Hollanda'da ne süreyle sahnelenecek?

2018 yılında yazıp yönettiğim 'Sesler' oyunu, benim kurduğum Uyumsuz Tiyatro bünyesinde iki sezon boyunca oynadı. 'Sesler', Üstün Akmen Tiyatro Ödülleri'nde yılın yazarı, yılın oyunu ve yılın sahne tasarımı dallarında aday olarak gösterildi, sahne tasarımı dalında ödül aldı. 'Sesler', yine 2019'da, Ekin Yazın Dostları Topluluğu tarafından, 'Yılın En İyi Küçük Sahne Oyunu' ödülüne değer görülmüştü. 2025 yılında; Kumpanya Performing Arts prodüksiyonunda, 14 Mart'ta, Pand-P sahnesinde, Hollanda'nın Eindhoven kentinde prömiyeri, 23 Mart'ta ise Amsterdam CREA Tiyatrosu'nda bu kez galası yapıldı. 19 Nisan'da ise yine Hollanda'nın Utrecht kentinde oynandı. Sesler, 2026 sezonu boyunca Hollanda'da sahnlenmeye devam edecek.

İlk sahnelemeden izlenimlerini öğrenebilir miyiz?

Ben genel olarak oyunları kendi tiyatrom için yazıyor ve yönetiyorum. Eylem Abaloğlu da, aslında, 2018'deki 'Sesler' oyununun oyuncusu aynı zamanda. Şimdi 'Sesler'i, onun Hollanda'da yönetmesi beni çok heyecanladır çünkü ben de ilk defa kendi oyunumu başka bir yönetmenin gözünden izledim. Eylem, oyunu çok iyi bildiği için çok keyifli ve farklı bir 'Sesler' yönetti.

Kumpanya Performing Arts'ın sahibi Saadettin Yalta'nın da emeği, misafirperverliği,

oyuncuların güzel performansları da bana harika bir deneyim yaşattı.

Oyunun Hollanda dışında başka ülkelerde de sahnelenmesi gündemde mi?

Evet, birçok ülkeye turne yapacak. Avrupa turnesi, tiyatronun plânları arasında var. Yaz sezonundan sonra, Eylül'den itibaren oyun daha da sık oynamaya başlayacak.

Oyun, kendi yarattığı dünyanın içinde sıkışıp kalmış günümüz kent insanını trajikomik haliyle ele alıyor. Metni yazarken tasarladığın bu insanı oyun kahramanı olarak ele alırken kaynakların neler oldu? Bu trajikomik insan tiptemesi elbet bizden birileri. Ayrıca evrensel tiptemeler, diyebilir miyiz?

'Sesler' oyununu, 2018'de, Eugene Ionesco'nun "Delire A Deux" metnini Fransızca'dan çevirdiğim zaman, yaşadığımız çağı yansıtacak şekilde; oyunun

dil yapısını koruyarak ve absürt yapısına sadık kalarak yeniden yazdım. 'Sesler', tabii ki Ionesco'nun metninden bambaşka bir metin ve bu haliyle yeni bakış açısı kazandı. Örneğin, savaş teması, modern insanın dünyayı algılamaya çalışma çabasına dönüştü. Çünkü artık teknoloji, tüm dünyada olan felaketleri her an öğrenebilme olanağını veriyor. Bu da bu devrin insanını bloke ediyor, öyle ki kimi zaman

duyarsızlaştırıyor bence... Özellikle de küresel olaylar, ekonomi, pandemi, deprem, toplumsal olaylar, derken hepimiz kimi zaman soyut kimi zaman somut olarak küçük bir alana ya da belki bir ekrana sıkışıp kaldık gibi hissediyorum bazen. Oyundaki zengin, orta kesim, fakir ayırımı ve statü göstergesi karakterler nerede konumlanacağını bilemiyor hayatta... Oyunda, gri ve sıkışık bir alanda kalmış olan ve orta kesimi temsil eden 'Karı -Koca' figürü karakterler, her an, tedirgin olduğu fakir alana mı yoksa o hep özendiği zengin alanı mı yaklaşacağını bilemiyor. Bu sıkışmışlık içinde de kadın ve adam karakterleri birbirlerini yemekle, medeni, modern aile kavgaları ederek müdahale edemedikleri bir düzenin içinde oyalanıyorlar. Aslında karakterler, bizlerin, hayata, her koşulda tutunma çabamızı temsil ediyorlar.

Bize, yönetmen ile oyuncular hakkında özet bilgi verir misin?

Bu soruyu Eylem Abaloğlu ile paylaşmak istiyorum. Çünkü o süreci daha doğru anlatır.

EYLEM: İstanbul merkezli olmak üzere, Atina ve Berlin’de yürüttüğüm sahne çalışmalarım ve öğretmenlik deneyimlerimin ardından, 2023 Eylül ayında ailemle birlikte Amsterdam’a taşındım. Önceleri niyetim sanat doktoraşı yapmaktı. Daha sonra ortak bir arkadaşımızın performansı sonrası Amsterdam merkezli Kumpanya Performing Arts’ın kurucusu Sadettin

Yalta ile tanıştık. Birlikte ne yapabiliriz, derken ortaya bir oyun fikri çıktı. Farklı metinleri inceledikten sonra, İlknur'un yazdığı ve benim daha önce oyuncusu olduğum 'Sesler' oyununda karar kıldık. Oyuncuların hepsi, işlerinde profesyonel ve burada yerleşik Türkler. Sonuçta, hepimiz ortak bir geçmişten geliyoruz. Ekibi belirledikten sonra, geçtiğimiz 2024 yılının kasım ayında okuma provalarına başladık. Son derece keyifli ve bir o kadar da yoğun 5 aylık bir prova sürecinden sonra bir hafta arayla Eindhoven ve Amsterdam'da prömiyer gerçekleştirdik. Bu sezon önümüzde Utrecht ve yine Amsterdam olmak üzere iki oyun daha var. Dilerim, oyunumuz önümüzdeki sezon da bolca oynayıp, başta Türk seyircisiyle, daha sonra da uluslararası seyirciyle buluşmaya devam etsin.

Burada hepimiz farklı amaçlar için bir arada bulunuyoruz ve tiyatronun birleştirici gücünü hissetmeye her zamankinden daha çok ihtiyacımız var.

Evet sevgili İlknur, yazdığın, Türkiye’de yönettiğin Sesler oyununu bu kez Hollanda’da sahneleyen yönetmen Eylem Abaloğlu’nu tanıdık. Peki, sen özgeçmişini ve tiyatro kariyerini özetler misin? Yıllardır tiyatronun içindesin, geleceğe dönük hedeflerini öğrenebilir miyim?

1981 yılında İzmir’de doğdum.
1992-1999 Özel Tefvik Fikret
Lisesi’nde ortaokul ve liseyi,
Fransızca öğrenim görerek
tamamladım. 2000-2002 yılları
arasında Ege Üniversitesi
İletişim Fakültesi Radyo-Tv-
Sinema Bölümü’nde okudum.
2002 yılında, Dokuz Eylül
Üniversitesi Güzel Sanatlar
Fakültesi Sahne Sanatları

Bölümü Oyunculuk Ana Sanat Dalını kazandım. 2007 yılında mezun olduktan sonra İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda, 2007-2009 yıllarında 'Bir Şehnaz Oyun' oyununda oynadım. 2009 / 2018 yılları arasında oyunculuk ve konuşma tasarımı eğitmeni olarak kariyerime, Studio Oyuncuları'nda devam ettim. Onun yanı sıra 2012 yılında Maltepe Üniversitesi-Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümü'nde, eğitmen olarak, 'Hareket ve Ses Atölyeleri' gerçekleştirdim. 2012 yılında, Craft oyunculuk atölyesinde konuşma sanatı teknikleri üzerine dersler vermeye başladım ve bu sürüyor. 2013 -2015 yılları arasında Sadri Alışık Tiyatrosu'nda, 'Kafkas Tebeşir Dairesi' oyununda valinin karısı rolünde oynadım, ayrıca yönetmen yardımcılığı yaptım.

2014 - 2016 yılları arasında Tiyatro İstanbul'da, 'İstibdat Kumpanyası' oyununda, Carine rolünde ve 2015 -2016 yıllarında Tiyatro İstanbul'da , 'Çılgın Dünya' oyununda Fedra rolünde oyunculuk kariyerime devam ettim. 2017 yılında başlayan, Şahika Tekand'ın yönettiği, Samuel Beckett'in, 'Play' oyununda rol aldım. Bunun yanında, 2016 yılına kadar birçok dizi ve film projelerim oldu. Kültür Üniversitesi'nde eğitmen olarak diksiyon, yaratıcılık, beden dili ve oyunculuk dersleri verdim, tiyatro kulübü ve İKÜ Mezun Tiyatrosunun yönetmeni olarak çalıştım. Kültür Üniversitesi'nde son olarak 'Çılgın Dünya', 'Kibarlık Budalası' ve 'Mutfak' oyunlarını yönetmişim. 2019 yılında ise metnini kaleme aldığım 'Sesler'i yönettim. 2020 yılında ise yazıp yönettiğim

diğer oyunum, ‘Personas Kuartet’ ile Ekin Yazın Dostları Seçici Kurulu’ndan, ‘Yılın Koreografisi’ ödülüne, ‘Üstün Akmen Tiyatro Ödülleri’nden, ‘Yılın Ekibi’ ve ‘Yılın Yönetmeni’ ödüllerine değer görüldüm. Bu arada, 2024-25 sezonunda uyarlayıp yönettiğim ‘Solist’ oyunu hâlâ oynamaktadır. Şu sıralar, yurt dışında daha tam kesinleşmemiş görüşmelerim, turnelerim var sırada...

Bugüne değin yazdığın, sahnelenen oyunların nelerdir? Bu oyunların temaları hakkında bilgi verir misin?

2018 yılında kendi tiyatrom olan ‘Uyumsuz Tiyatro’ da, ‘Leonce ile Lena’nın Müzikli Güldürüsü’ oyununu uyarladım ve yönettim. 2019 yılında yazdığım ‘Sesler’i yönettim,

Ardından ‘Personas Kuartet’ adlı oyunum geldi. ‘Personas Kuartet’, modern dünyada bireylerin kendilerini, hayatı ve düzeni sorgulamalarını kadın bakış açısıyla anlatıyor. Farklı statüden ve farklı bakış açılarına sahip iki kadının tüm kadın ve erkekleri temsil eden sohbeti, çağımız insanın içine sıkışıp kaldığı toplumsal roller, statüler, ekonomik, ahlaki ve psikolojik kavramlar üzerine kurguladığım bir oyun. Bireylerin, çağımızda iletişimsizliği, duygularını ifade edememeleri, kendilerini iyileştirme çabaları olan Eve ve Angela karakterlerinin arkasında bulunan kimlikleri ise onların gerçekten ne hissettiklerini, ne düşündüklerini ve gerçek davranışlarını oynamakta. ‘Solist’oyunu, günümüz insanın hayata bakışını, bir kadının gözünden sorguluyor. Kadın,

oyun boyunca sevgilisi ile telefonda ayrılık konuşması yapıyor. Birçok açıdan istemeden kabullendiği görüşlerini, inançlarını, alışkanlıklarını özgürleştirmek için büyük bir çaba gösteriyor. Kadın, bu arada sevmediği ve eleştirdiği düzenin bir parçası olduğunu fark ediyor. Yalnız kalmak ona çok korkutucu gelse de bu manipülatif yaşamdan sıyrılmak için var gücüyle çabalıyor. Oyun, özellikle de eski değerler ile yeni değerler arasında sıkışıp kalmış 30’lu ve 40’lı yaşlardaki insanların yeni ahlâki bakış açılarını, özgürlük anlayışını, kadın erkek ilişkisini, sosyolojik ve psikolojik anlamda toplumsal değişimleri kadın bir birey üzerinden tartışıyor. Köpek havlaması ve bateri sesi oyuna bir müzik gibi eşlik ederken, kadın oyuncu, bir solist gibi konuşmanın ve baterinin müziğinde kendini

arıyor. Sadece koltuk, sandalye ve merdiven gibi endüstriyel görünümlü dekor parçalarının çevrelediği kadın; bu soğuk, metal ve beton dünyanın içinde kendini hiçbir yere ait hissetmiyor. Kadının güçlenme, yeni bir hayata başlama ve içsel yolculuğu dijital dünyanın içinde saklanmış bir insan sesinde karşımıza çıkıp yankılanıyor.

Türkiye’nin dışında, değişik coğrafyalarda, kitlelerin çağdaş talepleri için sıklıkla başkaldırdıklarını biliyoruz. Son dönemlerde Türkiye’de de, ‘hak-hukuk-adalet’ kavramlarından hareketle kitlelerin benzer süreci başlattıklarının, direniş sergilediklerinin tanığı olarak bugün insanı, metnini yazdığın ‘Sesler’ oyununun dışında bu kez nasıl bir çerçeveye oturtuyorsun?

Bu soruyu ‘Sesler’ üzerinden yanıtlayacağım. Oyun, ilk 2018’de oynadığında, Taksim ve Beşiktaş’ta patlamalar olmuştu.

Bu, sezon sonuna denk gelmişti ve oyunu maalesef durdurmak zorunda kalmıştık. Daha sonra oyunun profesyonel çekimini yapmaya karar verdiğimiz ve online platformlarda oynatma kararı aldığımız yıllar ise küresel salgın dönemi idi.

Şimdi ise Türkiye’de bambaşka bir hak- hukuk- adalet sistemini iyileştirmek için çabaladığımız bir döneme denk geldi. Gala gösteriminden birkaç gün önce Türkiye’nin gündemi değişti ve Amsterdam oyunu sonunda

söyleşi yaptık seyircilerle. Seyirciler, “bu oyun şu andaki bizi anlatıyor,” dediler. Oyunun güncelliğini koruması bir yandan sevindirici gibi görünse de demek ki sıkışmışlığımız aslâ son bulmuyor. Oyundaki karakterler kendilerini Gregor Samsa gibi hissediyor ve bunu konuşuyorlar. Sanırım, dönem dönem biz de böyle hissediyoruz. Değişim istiyoruz ama elimizden gelmeyen noktalarda sıkışıp kalıyoruz ve yeni koşullara uyum sağlamaya çalışıyoruz.

Deniz şehrinin insanlarıyız. Denize sevdalıyız. Karışamıyorsak; özleriz. Binlerce yılın hikayesidir bu! Çok az sayıda şehre nasip olur deniz kıyısında merkezinin olması. Sokaklarının denize çıkması. Şarkılarına, şiirlerine denizin konu olması. O denli şanslıyız ki, üzerinde yaşayanları binlerce yıldan bu yana deniz kültürüyle biçimlendiren bir şehrimiz var.

Maviye Karışmalı

İzmir’de yaşıyorsa fazlasıyla deniz ve kültürü biçimlendiriyor insanı. O kültür bir kez girdiyse benliğe ve bir şekilde ayrı kaldıysa beden, ruha biçim verene; özlemek katlanılmaz oluyor. İzmir! Öyle kadim bir şehir ki. Zamansız bir gözde. Çok sayıda medeniyete ve kültüre ev sahipliği yapmış bir kent. Bir yanımızda antik çağ ozanı Homeros, bir yanımızda Amazonlar... Denizlerin efendisi Poseidon’un korumasındaki İzmir Körfezi. Mitoloji ve felsefenin hüküm sürdüğü topraklar. Söylenceye göre, bir kutudan saçılmıştı tüm hastalık, acı ve keder. Kıskançlık, sefalet, kibir ve felaket. Açlık

ile ölüm. Ancak o kutuda bir de umut vardı. Güçlükler karşısındaki insana dayanma gücü veren umut. Haydi şimdi tümünden umudun peşine takılalım. Yapacaklarımızı düşleyelim. Sıraya koyalım onları.

BULUŞURUZ KORDON’DA

Çok az sayıda şehre nasip olur deniz kıyısında merkezinin olması. Sokaklarının denize çıkması. Şarkılarına, şiirlerine denizin konu olması. O denli şanslıyız ki, üzerinde yaşayanları binlerce yıldan bu yana deniz kültürüyle biçimlendiren bir şehrimiz var. Çok uzun zamanlar

önce Kemeraltı’nın içlerine kadar uzanıyordu denizimiz. Gel zaman git zaman bugünkü halini aldı. Çanak biçiminde şehrin kıyısını sarıyor şimdi. Ve o kıyıda konumlanan hayatlar, özgürce adımlar atıyorsa, bunda geleneğimizin payı büyüktür. İzmir’i bir uçtan bir uca saran kıyı bandında, özellikle son on yıl içerisinde yapılan sahil düzenleme çalışmalarının da etkisiyle, şimdi daha çok İzmirli sahil hattında soluk alıyor. Şehrin iki yakası Konak ve Karşıyaka’yı kavuşturan şehir hatları vapurları yine anıları besliyor. Şehrinden bir şekilde uzak kalmış İzmirli yoktur ki, söz İzmir’e geldiğinde, bu vapurları anmasın!

Adı dünyaya nam salmış Kordonboyu ve çevresinde binler buluşur.

CYSSUS’A DİKKATLİCE BAKIN

Antik çağda Cyssus adıyla anılan Çeşme elbette son yılların gözde tatil merkezlerinden. Bu coğrafyayı Çeşme Yarımadası olarak adlandırmak ve üzerindeki yerleşimleri bir bütün olarak görmek gerekiyor. Çünkü hepsinin kültürü özdeş. Egeli olmak deyiminin karşılığını veren insanların yaşadığı bir iklim söz konusu. Çeşme’nin merkezi ve Alaçatı uzun yıllardan bu yana önemli

bir sörf merkezi olarak anılıyor. Yurt içinden ve dışından çok sayıda turist sörf yapmak üzere bölgeye geliyor. Profesyonel olmayan sörf meraklıları için de günlük ya da haftalık sörf kursları da düzenleniyor. Bunun yanı sıra dalış meraklıları için de programlar mevcut. Kıyıya yakın yerlere konumlandırılan batıklar etrafında oluşan fauna bölgeyi dinamik bir dalış turizm merkezi haline getirdi. Yerel ürünlerin yer aldığı pazarları, yöresel tadları, termal suları, tarihi ve turistik yerleri, antik kalıntılarıyla yanı başımızdaki önemli kültürel merkezimiz Çeşme. Beyaz kumlu plajlarıyla Ilıca, Boyalık Koyu, Ayayorgi, Kocakarı, Ali Bostan plajları, Şifne, Antik Erythria kentinin bulunduğu Ildırı, balıkçı mahallesi, limanı, Dalyan ve Sakızlı koyu, Çiftlikköy, Pırlanta, Çatamaz, üzüm bağları, enginar ve kavun tarlalarıyla birlikte mavi ile yeşilin kucaklaştığı Ovacık...

Kendiğine özgü ekmeğiyle köy sıcaklığının hala yaşandığı Germiyan. Eski adıyla “Goni” şimdiki adıyla Eşek Adası’nı içinde barındıran Çeşme! Dünyaca ünlü Gerence rüzgarı ve taş evler. Arnavut kaldırımlı dar sokaklarıyla hayallere açılan bir sahne gibi. Çeşme’ye Haziran ve Ekim ayları arasında yolu düşenlere coğrafyanın bir de tatlı sürprizi var. Bu dönem sakız ağacı gövdesinden akan sakızlardan, küçük tadımlıklar yapmak olası... Efes-Mimas Rotası da gerek bisiklet gerekse yürüyüş meraklıları için ayrı bir cazibe

noktası olmuş durumda. Kısa sayılabilecek bir süre önce düzenlemesi yapılan ve İzmir ‘in kültürel hayatına katılan bu rotaya ilgi her geçen yıl daha da artıyor. Rota üzerinde yer alan köylerde günü birlik pansiyon olanağı mevcut. Bölgedeki bu hareketlilik, köylüleri, ekoturizme yöneltti.

URLA VE DİNGİNLİK

Çeşme Yarımadası’nın giriş kapılarından olan Urla’ya, Konak Meydanı’ndan 30-40 dakikada ulaşmak mümkün. Limanı, köyleri, arastası, tarihi dokusu,

deniz sporlarına olanak tanıyan yapısı, plajları ve mutfağıyla öne çıkan Urla, büyükşehirlerde yaşayanların olduğu gibi küçük yerleşimlerden gelen konuklarının da hayallerini süslüyor. Hayaller şu eksen üzerinde şekilleniyor: Bir kez gelindiyse mutlak suretle ikinci kez de gelinmeli ve bu seferin dönüşü olmamalıdır! Urla’nın doğal dokusu bozulmamış köylerindeki turkuaza çalan denizi günü birlik yapılan balık tutma amaçlı tekne turlarından deniz sporlarına kadar çeşitli seçenekler sunuyor. Köylerdeki balık mezatları da ayrı bir ilgi merkezi. Geceden denize açılan balıkçıların, günün

erken saatlerinde getirdikleri balıklar, meydanlık alandaki su ürünleri kooperatifleri aracılığıyla ve hijyen koşullar altında, açık arttırmaya çıkarılıyor. Günlük balıkları almak için bölgedeki restoran sahiplerinin yanı sıra yerleşimin konuklarınca kıyasıya bir rekabet yaşanıyor. Meraklı olan için her bütçeye göre ihaleye çıkan balık bulunacağını söylemek abartı olmaz. Sanat sokağı, Malgaca Pazarı, mahalle kültürünün baskın olduğu yaşam biçimi, taş evleriyle dolu sokakları, limanındaki restoranlarında günü kavuşturma anı Urla’nın olmaz ise olmazları arasında sayılıyor.

İLK KUTSAL ZEYTİN AĞACI MİMAS'TA

Barışın ve bereketin simgesi, ölümsüzlüğün iksiri, sağlık için olmazsa olmazların başında gelen zeytin ağacı da bu topraklarda dikildi ilk olarak. Şair Publus Ovisdius'a göre, Tanrıça Athena ilk kez kutsal zeytini Mimas'ta yetiştirdi. Üstelik eski adıyla Mimas, bugün Bozdağ diye bildiğimiz dağ, yani Karaburun'da.

Her karışında mitolojinin izlerine rastlanan bu bölgede bir de Narkissos var. Ve adını verdiği, yalnızca bu bölgede yetişen endemik bir tür olan Nergis çiçeği. Nesli tükenmekle yüz yüze olan Akdeniz Fokları'nın uğradığı plajlar. Aralarında Alifendere, Ardıç, Ayı Balığı, Kocakum, Manal ve Suluca Dere plajları; deniz, sualtı sporları, doğa yürüyüşleri, köy turizmi, ekolojik ve agro turizm ile yöresel tadları ile kendine özgü yerleşimiyle Karaburun

gidilmesi gereken bir yer. Üzerine filmlerin çekildiği, kent kaçkınlarının yurt edindiği, ütopyalara kucak açan, ütopyalar adına toplantılar düzenlenen ve ülkenin dört bir yanından aydınları ağırlayan Karaburun'un bir de dillere destan bir özelliği var ki! Börklüce Mustafa'ya yurt olmuş bir yer Karaburun. 15. Yüzyıl'da haksızlıklara karşı duran, eşitlik için, adalet için yöre köylüleriyle birlikte mücadele eden Börklüce Mustafa

Karaburunlular'ın hemşehrısı olur. Ve Karaburun'da, o efsane kişiliğin izlerini sürmek olasıdır. Özellikle sağlıklı beslenmeye yönelik çağrılarının arttığı bu süreçte, Karaburun'a uğramadan olmaz. Elbette çevrede yer alan ve doğal güzellikleriyle bilinen Mordoğan'ı da unutmamak gerekli.

SAKİN
SAKİN...

Ülkemizin ilk Cittaslow (Sakin Şehir) ünvanını alan bir yerleşim Seferihisar. Tarihi ve kültürel değerlerini koruyan yapısıyla görülmeye değer güzelliğe sahip

bir bölge. Özellikle yaz aylarında bambaşka bir çehreye bürünen Seferihisar, İzmir'e yakınlığıyla da cazibe merkezi konumunda. Sığacık'ta yer alan Ekmeksiz ve Akkum plajları deniz sporları yapmak isteyenler ve dinlence arayanlar için ideal noktalardan. Ayrıca Şarap Tanrısı Dionysos'a adanan, Dionysos Tapınağı'nı barındıran Teos Antik Kenti ve Lebedos görülmeye değer yerler arasında. Üzüm bağları, zeytin ve meyve bahçeleriyle çevrili yemyeşil bir yerleşim olan Gödence Köyü de duraklarınız arasında olmalı. Elbette Seferihisar denince Sığacık Kalesi ve liman çevresiyle pazaryerine

de uğramadan olmaz. Sığacık Kalesi'nde kurulan pazaryerindeki ürünlerin tamamı yöresel. Yöre köylüsünün ürettiği ürünler dalından koparıldığı gibi pazara getiriliyor. Ayrıca yöre mutfağından örnekler de pazar tezgahlarındaki yerini alıyor. Kale önündeki yat limanı, çay bahçeleri, balıkçı lokantaları çevreyi adımlayana, Akdenizli kasabası figürü sunan etkenler arasında.

HEREDOT'TAN
ÖVGÜLER

Elbette hemen yanı başımızdaki bir başka güzel yerleşim yeri de Phokaia. Heredot'un, "Onlar kentlerini, bizim yeryüzünde bildiğimiz en güzel gökyüzü ve en güzel iklimde kurdular" diyerek tanımladığı, mitolojide aslan vücutlu, kartal başlı Griffon'un koruduğuna inanılan Foça. Adını maviliklerinde yaşayan foklardan alan sıcak kanlı insanları ve mütevazı yerleşimiyle nev-i şahsına münhasır bir belde. Surları ve Beşkapılar Kalesi'yle, Siren Kayalıkları'yla, Kybele Açık hava Tapınağı'yla, Pers Anıt Mezarı ve yeldeğirmenleriyle görülesi mekanlardan. Özellikle Siren Kayalıkları, nesli tükenme tehlikesi altında olan Akdeniz Fokları'nın yuvaladığı yerler arasında ve sırf bu özelliği bile üzerine titrenmesi için yeterli. 12 İon şehrinden birisi olan Foça tarihin izini sürmek kadar coğrafyasıyla da İzmir'in her dönem çekim merkezi olmayı sürdürmüş bir yerleşimi. Eski Foça ve Yeni Foça diye birbirine yakın konumda iki yerleşimden oluşan şehirde, Eski Foça'daki kentsel doku tam bir Akdenizli kimliği içeriyor. Begonvillerin süslediği sokaklarda, taş evlerin arasında adımlamak sadece bir

yerleşimi adımlamak değil, bir tarihe de tanık olmak demek. Foça'da denizcilik çok yaygın ve gelişmiş olduğundan limanında her an taze deniz ürünü bulmak olası. Binlerce yıldır evet binlerce yıldır denizcilik, profesyonel bir uğraş burada. Günün erken saatleriyle birlikte denize açılan balıkçıların gerek paragat ile gerekse olta ile tuttıkları balıkların meraklısı o kadar çok ki. Foça'da gün batımı da bir başka. Güneşin kaybolmaya yüz tuttuğu

sıra tam da karşıda yer alan Karaburun'un silüeti beliriyor ufukta. Bir tarafta turuncu saatler bir tarafta Börklüce Mustafa'nın gölgesi!

GECE VE
İMBAT

Gece her yerde aynı değil elbet. İzmir'de misal; kimisi kapısının önünde oturup çiğdem çitletir, bazısı az önce yıkadığı balkonunda seyre dalar gelen geçeni.

Kıraathanelerinde nargile fokurdatanı da vardır Kordonboyu'nda güneşi batıranı da. Başka başka yerlerin de kimliğiyle biçimlenir elbet. Sırdaş, yoldaş, pusula, dinginlik... Çok anlam katılabilir geceye. İzmir'de gecenin giriş kapısı "İbbat" evet şehir kadar ünlü bir rüzgardır imbat. İmbat eşliğinde Kordon Boyu'nda batırılan güneşin rengi turuncuya çaldıysa, değmeyin İzmir'i soluyanının keyfine.

İzmir İzmir'in gelenekselleşen ve şehrimizin adını uluslararası sanat dünyasında duyuran, Uluslararası İzmir Festivali'nin, otuz sekizincisi yine büyük bir coşkuyla gerçekleştirildi. Festival kapsamında İzmir'de, dünyaca ünlü sanatçılar yer aldı.

İzmir'in Festivali

38. Uluslararası İzmir Festivali kapsamında şehrimiz yine birbirinden ünlü sanatçıları ağırladı. Ceyda Tanç önderliğindeki, "Ceyda Tanç Dance"nin son projesi "Ayna" ile açılışını yapan festival Smyrna Agorası'nda verilen oda müziği konseriyle son buldu. İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı (İKSEV) Başkanı Filiz Eczacıbaşı Sarper, 38'inci festivalde gençlere daha yakın olmak istediklerini söyleyerek, "Renkli ve hareketli bir süreci hep birlikte tamamladık. Sokaklarda düzenlediğimiz konser ve dans gösterileriyle, halkın günlük yaşamına dokunduk" dedi. İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın (İKSEV), Eczacıbaşı topluluğunun ana sponsorluğunda Kültür ve Turizm Bakanlığı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Devlet

Tiyatroları Genel Müdürlüğü, İzmir Fransız Kültür Merkezi, Ege Üniversitesi, İstanbul Avusturya Kültür Ofisi, İstanbul Polonya Başkonsolosluğu ve İzmir Fahri Konsolosluğu, İzmir İtalya Konsolosluğu ve Goethe Enstitüsü İzmir işbirliği ile düzenlediği, 38. Uluslararası İzmir Festivali şehrimize heyecan kattı.

UNUTULMAZ GÖSTERİ

38. Uluslararası İzmir Festivali'nin ikinci etkinliği kolay kolay unutulmayacak sıra dışı bir gösteriye sahne oldu. Geneva Camerata (GECA) Revolta projesiyle belleklere kazındı. Müzik, dans, tiyatro ve sirk gibi farklı disiplinleri bir araya getiren sıra dışı gösterileriyle tanınan GECA, yürüyen, müzik aletleriyle

dans eden müzisyenleri, enerjik şefleri ve kendileriyle aynı sahneyi paylaşan hip-hop yıldızlarıyla “klasik konser” anlayışını tamamen değiştirdi. Müzik tarihinin başyapıtlarından, Şostakoviç’in 5. Senfoni’sini, Los Angeles’ın

banliyölerinde doğmuş bir hip-hop stili olan krump dansı ile buluşturan “Revolta” projesi, müzisyenlerin ve dansçıların olağan üstü performansı ile zirve yaptı. Bu etkileyici performansta Şef David Greilsammer yönetimindeki

Geneva Camerata üyeleri müziği ezberden çalarken aynı zamanda tanınmış hip-hop ve krump dansçıları Grichka, Melissa, Dexter ve Hendrickx klasik müzik izleyicilerini krump dansı ile tanıştırdı. Çağdaş besteci Alexandre Mastrangelo’nun, “Battle Zone” adlı eseriyle başlayan gösterinin ikinci bölümünde Dmitri Shostakovich’in, 5. Senfonisi üzerine koreograf Kader Attou’nun yazdığı “Revolta” sahnelendi. Aralıksız 1,5 saat süren gösteri yaklaşık beş dakika ayakta alkışlandı.

SAHNE GÜNDÖĞDU MEYDANI

38. Uluslararası İzmir Festivali, üçüncü etkinliğinde meydanlara çıktı. Seçkin repertuarları ve uyumlarıyla inanılmaz ikili Duo Minerva; Gündoğdu Meydanı’nda konser verdi.

İstanbul Avusturya Kültür Ofisi işbirliğiyle gerçekleşen konserde Johanna Gossner (klarnet) ve Damien Keller (akordeon), türler arası sınırları yıkan, geleneklere meydan okuyan yorumlarıyla, klasik müzik, dünya müziği, caz ve avangardı birleştirdi.

Bu etkinlik ile İzmirli’ler farklı bir müzik deneyimi yaşadı. Duo Minerva büyük bir incelik ve bolca nüktedan dokunuşlarla şaheserleri yeniden düzenleyip bugüne kadar duyulmamış bir şekilde yorumlarken büyük beğeni topladı.

POLONYA-TÜRKİYE DOSTLUĞU

38. festival Türkiye - Polonya Dostluk Konseri’ne de sahne oldu. Türkiye’de Cemal Reşid Rey ve onun “12 Anadolu Türküsü” üzerine araştırmalar yapan, bu eseri kaydeden ve bestecimizin ismini taşıyan konser salonunda seslendiren Soprano Elżbieta Nowotarska - Leśniak, Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi Büyük Salon’da sahne aldı.

Leśniak’a, şef, besteci, aranjör, müzik teorisyeni, kültür yöneticisi ve piyanist Rafał Kłoczko ile son yılların parlayan yıldızı keman sanatçısı Simon Ximeng Zhu eşlik etti. İstanbul Polonya Başkonsolosluğu ve İzmir Fahri Konsolosluğu işbirliği ile gerçekleşecek konserde, festival için bir araya gelen üçlü, ölümsüz Leh ve Türk melodilerinden örnekler sundu.

FESTİVALDE BİR ÜNİVERSİTELİ

Ege Üniversitesi (EÜ) Klasik Türk Müziği Korusu da festival kapsamında sanatseverlerle buluştu. Ege Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Klasik Türk Müziği Korusu, Genel Sanat Yönetmeni Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı

Öğr. Gör. Halil İbrahim Yüksel'in yönetiminde sahne aldı. Yaklaşık 100 kişilik dev koro, iki bölümden oluşan programda Tanburi Ali Efendi'den Lem'i Atlı'ya, Avni Anıl'dan Vefik Ataç'a, Yusuf Nalkesen'den Rüştü Şardağ'a kadar uzanan geniş ve seçkin bir repertuvarla izleyicilerin gönlünü fethetti. Solistler Selçuk Kaplan ve Dilhan Arslan performanslarıyla dikkat çekti.

Konserin en dikkat çeken anlarından biri ise EÜ Klasik Türk Müziği Korusu'nun, İzmirli büyük besteci Adnan Saygun'a yaptığı anlamlı saygı duruşu oldu. Özsoy Operası'nın ilk sahnelenişinin yıl dönümünde, bestecinin adını taşıyan salonda, Saygun'un Yunus Emre Oratoryosu'ndan "Benim Adım Dertli Dolap" ilahisi seslendirildi.

Farklı bir türdeki bu eserin başarılı icrası izleyicilerden büyük alkış aldı. Konser, Mehmet Reşat Aysu'nun az bilinen eseri "Neredesin Sevgilim Sen" adlı şarkı ile son buldu. İzleyicilerin yoğun ilgisi ve kesilmeyen alkışları, Ege Üniversitesi Klasik Türk Müziği Korusu'nun sahne performansına duyulan hayranlığı bir kez daha gözler önüne serdi.

ANTİK KENTLERDE

Festival kapsamında şehrimizdeki antik yerleşimler de sahne oldu. Efes Antik Kenti'nde, Trio Lyrical konseri düzenlendi. Soprano Sara minieri, tenor Lorenzo Martelli ve piyanist Nicoletta Conti tarafından verilen konser beğeni topladı. Festivalin son konseri ise tarihi Smyrna Agorası'nda gerçekleştirildi. The Easy-Riders of Viennese Classic konserinde oda müziği tutkunu dört nefesli solist ve bir piyanist sahne aldı. Piyanoda

Thomas Hoppe, obuada Jörg Schneider, klarnette Alexander Glücksmann, fagotta Christoph Knitt ve kornoda Sebastian

Posch isimlerinden oluşan grup, antik kentti dolduran sanatseverler tarafından yoğun alkış aldı.

Yazar Mehmet Anıl, başlıktaki cümleye şöyle devam ediyor: “Yeter ki edebi sınırlar içinde olsun, inandırıcı olsun.” Son romanı Curcunabazlar’ın kurgusuna kendisini ve anne babasını adlarıyla dâhil eden yazar, 2008 Yunus Nadi Roman Ödüllü kitabı Pembe Otobüs’te de 12 Eylül kuşağı üstünden öz eleştiri yapıyor. Tarihe meraklı olan, her romanında yeni türler deneyen Anıl’ın son eseri, Çingenelerin ötekileştirilmesi üzerine olacak.

İyi Roman İçin

İzmir’de tekstil sektöründe işletmecilik yaparken 2001 krizinde iflas eden ve hayatını edebiyatla değiştiren bir yazar, Mehmet Anıl. O zamandan bu yana hayatı yazmak olmuş ama tabii ki bunun birdenbire ortaya çıkmadığını belirtiyor. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu, öğrenciyken edebiyat dergileri çıkarıp şiirler yazmış, avukat bir babanın, büyük kütüphaneli bir evde büyüyen, çok okuyan oğlu olarak “bir gün yazar olmak” hayaliyle büyümüş. Yazarlığa bu bilinçle başlamış.

İlk romanı Geri Gelmemek Üzere, 2003’te Can Yayınları’na yayımlanan Anıl, üçüncü kitabı

Pembe Otobüs ile 2008 Yunus Nadi Roman Ödülü’nün sahibi oldu. 12 Eylül’ü geçirmeden 12 Eylül sonrası apolitik gençliği, dünyayı tozpembe görenleri eleştirdiği bu romanda, iğneyi kendine de batırdığını itiraf ediyor. 1977-80’de İstanbul St. Joseph Lisesinde okurken apolitik bir döneminin geçtiğini ama kolay ayıldığını belirten Anıl, okurları da “pembe otobüs yolcuları” olarak bu eleştiriye dahil ediyor. Bitik (2005), Forbes Cinayetleri (2009), Edep Ya Hû (2012), Bir Perişanlık Hali (2013), Afet (2017), Curcunabazlar (2023) ile birlikte sekiz roman yazan Anıl’ın bir de çocuk kitabı var: Franz Kafka’nın Dönüşüm’ündeki Gregor Samsa’yı Gırgır Hamza’ya dönüştürüp çocukları iyi edebiyatla tanıştırdığı Dönüşüm (2018).

Denemelerini Kediler, İnfazlar ve Hayaletler (2018) kitabında; tarihi romanı Edep Ya Hû’ya çalışırken edindiği birikimleri ise Yeniçeriler (2019) adlı inceleme kitabında bir araya getirdi. Ancak Mehmet Anıl kendisini romancı olarak tanımlıyor. “Başka türde yazmayı düşünüyor musunuz?” sorusunu, “Uzmanlaşmayı önemsiyorum. Kısa öykü denedim, olmadı. Şiir zaten bambaşka bir şey. En iyi, roman yazıyorum. Öteki türleri iyi bilenler yapsın” diye yanıtlıyor. Öz eleştiri yaptığı, son romanı Curcunabazlar’da olduğu gibi kendini, anne babasını roman karakterine dönüştürdüğü, tarihten fütürizme, polisiyeye dek türler, akımlar arasında

gezindiği, psikolojik derinliğe önem verdiği, hepsi birbirinden farklı romanlar yazıyor. Şimdilerde Çingeneler üzerine çalıştığını söyleyen Anıl, söyleşimizde de okuyacağınız gibi inandırıcı olmak koşuluyla bir yazarın iyi roman için her taklayı atabileceğini anlatıyor.

**YAZDIĞI İLK KİTABI
BASTIRMADI**

Yazarlık serüveniniz nasıl başladı?

İnsan her zaman doğru seçimler yapamıyor. 2001 yılına kadar ticaret, sanayicilik yaptım.

Ama hiç bana uygun bir meslek değildi. Tekstil üzerine büyük bir işletmemiz vardı, 2001 krizinde iflas ettik.

En çok yapmak istediğim şey yazmaktı. Ama “Tekstil olmadı, yazarlığa başlayayım” değil. Rahmetli babam avukattı. Ankara Hukuk’ta okurken edebiyata çok meraklı. Dergiler çıkarmış, şiirler yazmış... Bizim ev, büyük kütüphaneli, sürekli okunan bir evdi. Babam her hafta kitap alırdı. Bende de çok küçük yaşlarda okuma sevdası başladı. Okumayı sevenler, günün birinde ah ben de yazsam, diye içinden geçirir.

İşim kapanmasaydı belki yazmak ukde kalacaktı. Deneyeyim bakayım, demedim; olsun diye yazmaya başladım. İlk kitabım 10-12 yayınevinden geri geldi. Çünkü ilk kitabın bütün acemilikleri, amatörlükleri vardı. Çok çalıştım, sonrası geldi zaten. Şimdi daha çok çalışmak mecburiyetini hissediyorum. Kendini geliştirdikçe daha çok hata görüyorsun, daha az yazıyorsun, daha çok uğraşıyorsun.

Yayımlanmış ilk kitabınız, yazdığınız ilk kitap değil ama. Onun hikâyesi neydi?

İlk kitabım, İnkılap Yayınlarınca basılacaktı. Biraz süre uzadı, ikinci kitabımı da yazmıştım, onu da nedense Can Yayınlarına gönderdim. 2002-2003 yılları. Can, iki hafta içinde döndü,

İlknur Özdemir, başka kitabınız var mı, diye sordu. Var, dedim, İnkılap'ta bekliyor. Dedi ki, ama şimdi olmadı bu iş, yeni bir yazarın ilk iki kitabı başka yayınevlerinden. Biz bunu bir düşünelim, dedi. Sevincim birden üzüntüye döndü.

Fakat ertesi gün aradı, İnkılap'la anlaştık, o kitabı aldık, masraflarını ödedik, dedi. Dedim ki o zaman İnkılap'tan alınan kitabı bir okuyayım. Bir sene sonra falan basılacak. Bir okudum ki Allah Allah! Bu arada çok çalışmışım, kendimi ilerletmişim. Dedim, bu yayımlanacak gibi değil.

Neler gördünüz?

Her türlü acemilik. Karakterlerde, kurguda, her konuda... Onu bir kenara koydum. Üçüncü kitaba da başlamıştım. Sonuçta o ilk kitap kaldı. Bir Perişanlık Hali romanımı yazarken o kitabın

karakterini, içindeki bazı olayları aldım, bozdum, bambaşka bir kitap olarak kullandım.

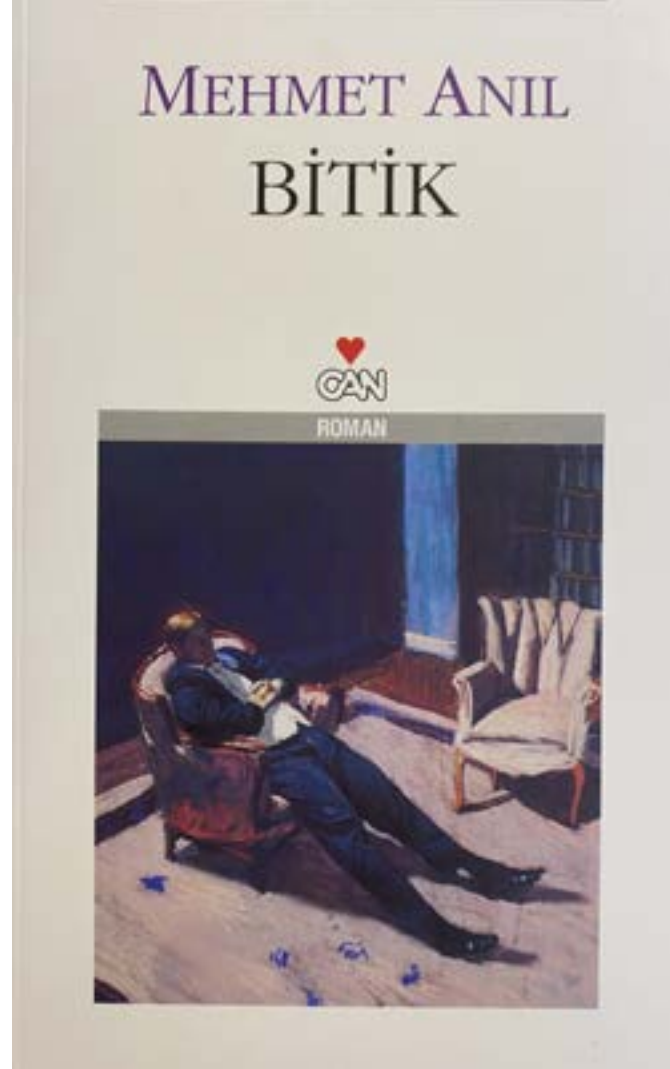
Basılan ilk kitabınız Geri Gelmemek Üzere'de yola çıkarken temel motivasyonunuz neydi?

Hiçbir kitabıma nasıl başladığımı hatırlamıyorum. Ama şu vardı; deniz feneri bana her zaman macera duygusu verir. Fazla metafora ihtiyaç yok, zaten kendisi metafor. Kirk Douglas'ın deniz fenerinde geçen bir filmi vardı, o beni çok etkilemişti. Öyle başladığımı düşünüyorum. Bir de Traven'in Katya'nın Yazı romanında çift kişilik vardır, borderline. O ikisini birleştirdim.

“PSİKOLOJİ OLMAZSA ANLATI SIĞ KALIR”

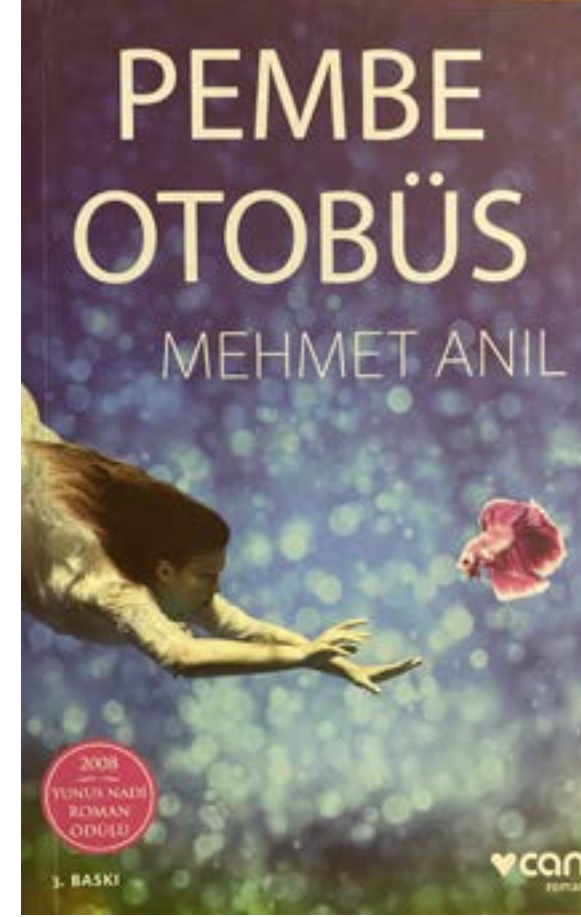
Psikolojik öğeleri kullanan bir yazar olarak adlandırıyorsunuz zaten. Kaldı ki romanı roman yapan niteliklerden biri bu değil midir?

Kesinlikle. Psikoloji olmazsa herhangi bir anlatı sığ kalır. Tabii psikolojik unsurları özellikle kullanayım diye değil, doğru yazma biçimi budur diye kullanıyorum. O tarafa doğru daha çok derinleşiyorsunuz, karakterin ruhsal dünyasını, düşüncelerini, duygularını daha

iyi vermek için. Okuduğum kitaplardan gördüğüm, doğrusu budur.

Geri Gelmemek Üzere'de, Bitik'te aşk teması var. Pembe Otobüs'te “arkadaşının aşkı”, Son kitabınız Curcunabazlar'da bir kadına

hayranlık var. Yani aşk, romanlarınızdaki duygular arasında öne geçmiş gibi duruyor. Bazen kitap, kendi kendine oraya götürüyor. Öyle başlamıyorsun ama sonunda iş aşka dönüyor. Ama tabii ille aşk olsun demiyorum. Çünkü mesela Edep Ya Hû'da aşk yok. Oğlancılık kitabı...

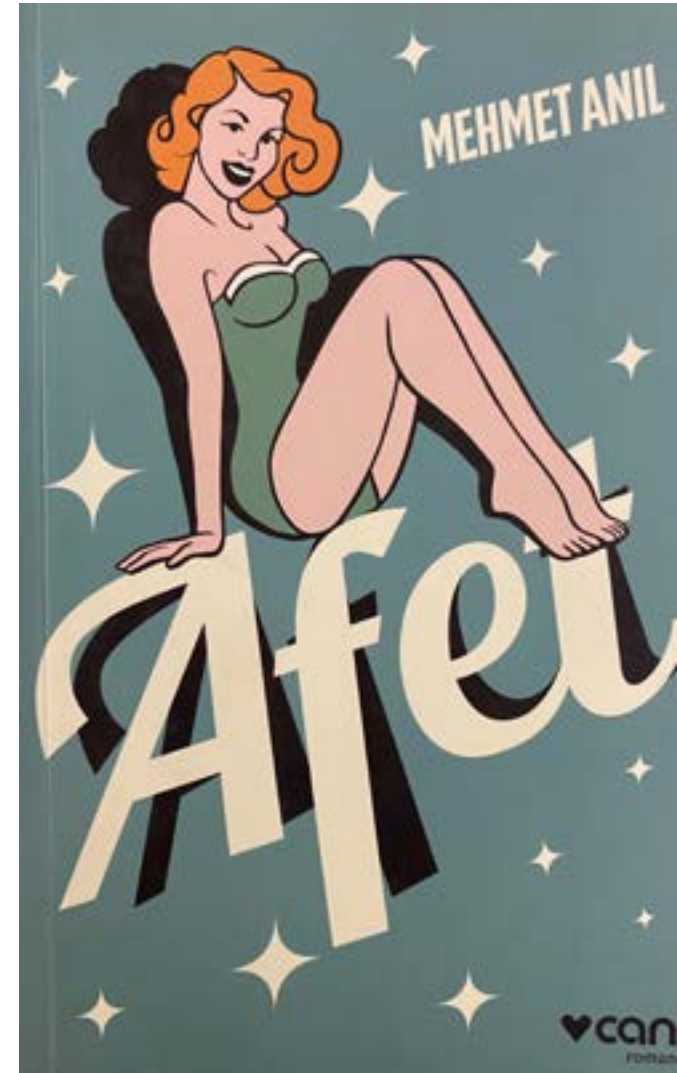
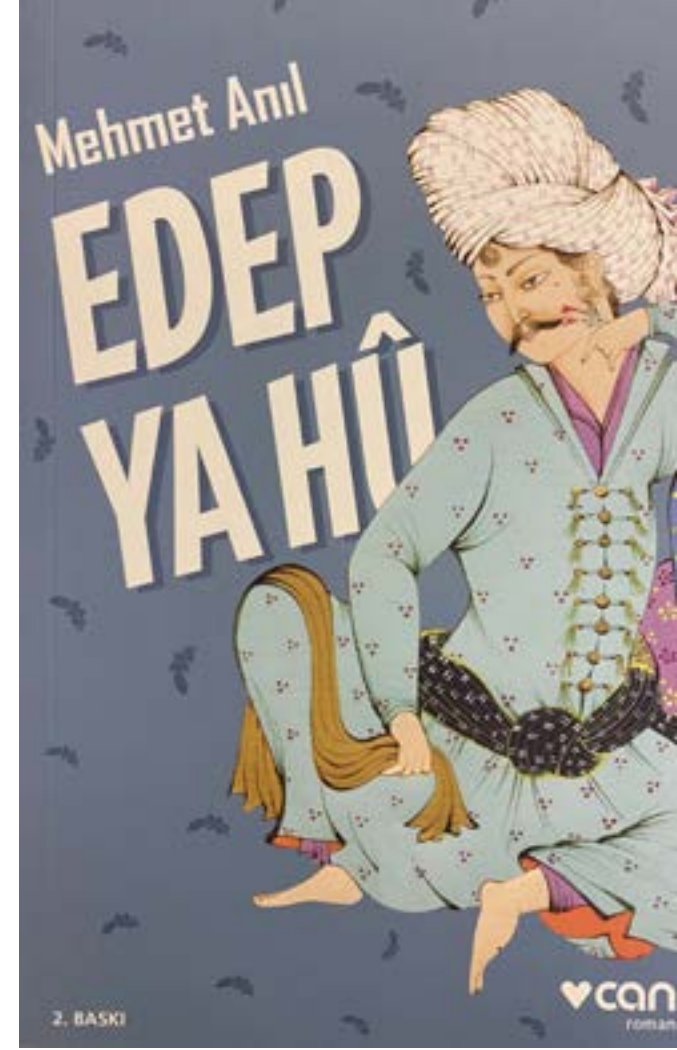
Orada istismar var. İstismar tabii. Çocuk, doğuştan mı böyleyim yoksa beni zorladıkları için mi bu hale geldim, diye irdeliyor. Aşk konusuna gelirsek insan doğasının, psikolojisinin en önemli duygularından biri. İster istemez oraya kayıyor hikâye. Bitik, bazı okurlarca rahatsız edici bulunmuş. Bir adam,

karısına tekrar âşık olmak için onun bir başkası tarafından istenmesini nasıl ister, denmiş. Sizi ne itti, o kurguyu oluşturmaya? Birincisi, karısına başkasını âşık edip tekrar ona âşık olmak çok ilginç bir hikâye konusu. Eski bir Fransız filmi vardı, Gerard Depardieu'nun. Karısı birisine âşık oluyor. Karısının kıymetinin farkına varıyor. O

beni etkilemişti. Sonra televizyondaki bir açık oturumda psikiyatrlar konuşuyordu. Adamın biri, depresyonda kendini çöpe atmış. Depresyonun en ileri aşaması intihardır. İnsan niye kendini çöpe atar? Çok ciddi bir işe yaramazlık, değersizlik olması lazım. Oradan da etkilendim. Karakter, ben bittim, artık çöpüm, diyor. Yaptığım çok saçma bir şeydi, onu da beceremedim, diyor.

Evlilikleri de sorguluyor kitap, değil mi?

Evlilik demeyelim de uzun ilişkilerde her şey

yolundaymış gibi giderken heyecan, duygu, istek azalabiliyor. Normal aslında, heyecanın ilk zamanki gibi olmasını beklemek abesle iştigal. Ama hep söylerler ya, ben de ona inanıyorum: Aşk doğru giderse iyi bir sevgiye dönüşüyor. Aşkın ömür boyu sürmeyeceği belli zaten. Karşılıklı olarak o aşk kuvvetli bir sevgiye dönüştürülebiliyorsa başarıdır. Saygı da tabii çok önemli.

Üçüncü romanınız Pembe Otobüs, 2008 Yunus Nadi Roman Ödülü aldı. Şaşırdınız mı, bekliyor muydunuz?

Cumhuriyet gazetesinden aradıklarında şaşırmadım. İyi bir kitap olduğunun farkındaydım. Her iyi kitap ödül alacak diye bir beklentim yoktu ama telefon gelince çok sevindim, çok da şaşırtmadı beni. Çünkü iyi bir roman yazdığının farkındaydım.

“PEMBE OTOBÜS”TE ÖZ ELEŞTİRİM DE VAR”

12 Eylül sonrası kuşağı eleştiren bir roman ama hiç 12 Eylül geçmiyor içinde. Onu geçirmeden hissettirmeyi nasıl başardınız?

Bilmiyorum. 12 Eylül’den sonra apolitik bir kuşak oluştu. Gençlikleri 12 Eylül sonrasına denk gelen kuşak bu. Steril, pastörize gençlik diyorum. Sadece kendilerini düşünen... O jenerasyonun bir eleştirisi.

Okurlara, pembe otobüs yolcuları, diye hitap ediyorsunuz...

Zaten, apolitik olanlar, pembe otobüs yolcuları. Sanki dünyada dert, tasa yok, ezilen yok... Kendi dertlerine düşmüşler, pembe otobüste gidiyorlar. Ama sonradan kadınlara yönelik çıkarılan pembe otobüsle de karıştırıldı. Tabii alakası yok. Ben de o apolitik grup içinde iki-üç sene bulundum. O kitapta biraz kendi eleştirim de vardı. 12 Eylül öncesi, ’77-’80’de İstanbul’daydım. Lisede İstanbul’a gittim, orada çok sıkıntılı bir hayatım oldu.

Bunun sonucunda o apolitikliğe kapıldığımı itiraf ederim. Neyse ki fazla uzun sürmedi. Okuyan, irdeleyen biri olarak sonuçta fark ediyorsun. İnsan hata yapıyor, önemli olan hata olduğunu kabul etmek. Başka kitaplarımda da ara ara öz eleştirim vardır.

Hep bir ironi var zaten metnelerinizde.

Mizah, hiciv çok önemli. Ama bir o kadar da zor. Çünkü iki ucu keskin bıçak, hiciv yapayım derken sululuğa, basitliğe düşebilirsiniz. Nakış gibi işlenmesi gereken bir şeydir. Ondan vazgeçmeyi düşünmüyorum. Bütün kitaplarımda her zaman ironi, hiciv, düzgün mizah olur.

Ağır meseleleri ele alıyorsunuz. Onu belki biraz hafif anlatmaya yarıyor.

İroniyle anlattığın zaman daha vurucu oluyor. Ağır meseleler ağır bir şekilde dile getirilir hep ama hiçbir şey vermez. Hiciv, bilinçaltına daha çok yerleştirir. Dünyada düzen kötü, Türkiye’de kötü... Hep de her zaman konuşulan şeyler. Ne oluyor? Hiçbir şey. Ama hicivle, ironiyle anlattığın zaman bilinçaltına daha nüfuz ediyor.

Pembe Otobüs’te Uğur, Demir’in yazlık evine, üniversite arkadaşlarını on yedi yıl sonra topluyor. Demir’i bekliyorlar. Demir gelecek mi, nereden gelecek belli değil. O evde belki de kimse yok. Uğur, düş dünyasında bir araya getirdiği arkadaşlarına geçmişin hikâyesini anlatıyor sanki.

Açık bıraktım. Demir gelebilir de gelmeyebilir de. Uğur’un düş dünyası olabilir, olmayabilir de. Dileyen, dilediği gibi anlayabilir. Romanda katmanlılık da böyle oluyor. Öyle de okuyabilirsin, böyle de okuyabilirsin. **Kadın karakterin isminin İyi olması da dikkat çekici. Okuru uyarıyorsunuz, “İçinde ‘iyi’ geçen cümleleri dikkatle okuyun” diye. İyiliği sorgulamak için mi o ismi koydunuz?**

Evet, hem öyle hem o üç kişi arasında en iyisi o. İyi diye bir

isim yok, ben koyayım, dedim. İyi’nin yaşantısı; kıyafetleri, dekoru hepsi farklı. Şaman kültürü var. Denizin altında yaşıyor gibi bir dekor yapmışlar. Köşk dedikleri sedir de aykırı. Bir mimar arkadaşım, “Niye benim aklıma gelmedi böyle bir şey?” dedi o sedir için.

“TOPLUMSAL MESELELERDEN KAÇAMAYIZ”

Forbes Cinayetleri, polisiye bir roman, kadın cinayetlerini ele alıyorsunuz. Afet’te fütüristik

bir yan var, dilencilik şirketini konu ediyorsunuz. Edeb Ya Hû, tarihi roman. Curcunabazlar, düşman kardeşliği, kadim bir hikâyeyi sorguluyor. Farklı türlerde farklı konuları ele alan romanlar.

Zor olsun diye, yapılmıyor diye öyle. Aynı şeyi yazmak çok kolay. Ben bu işi para, şöhret için yapmıyorum. İyi edebiyat olsun diye yapıyorum. Değişik konularda değişik kitaplar yazmak beni bir yazar olarak en çok tatmin ediyor.

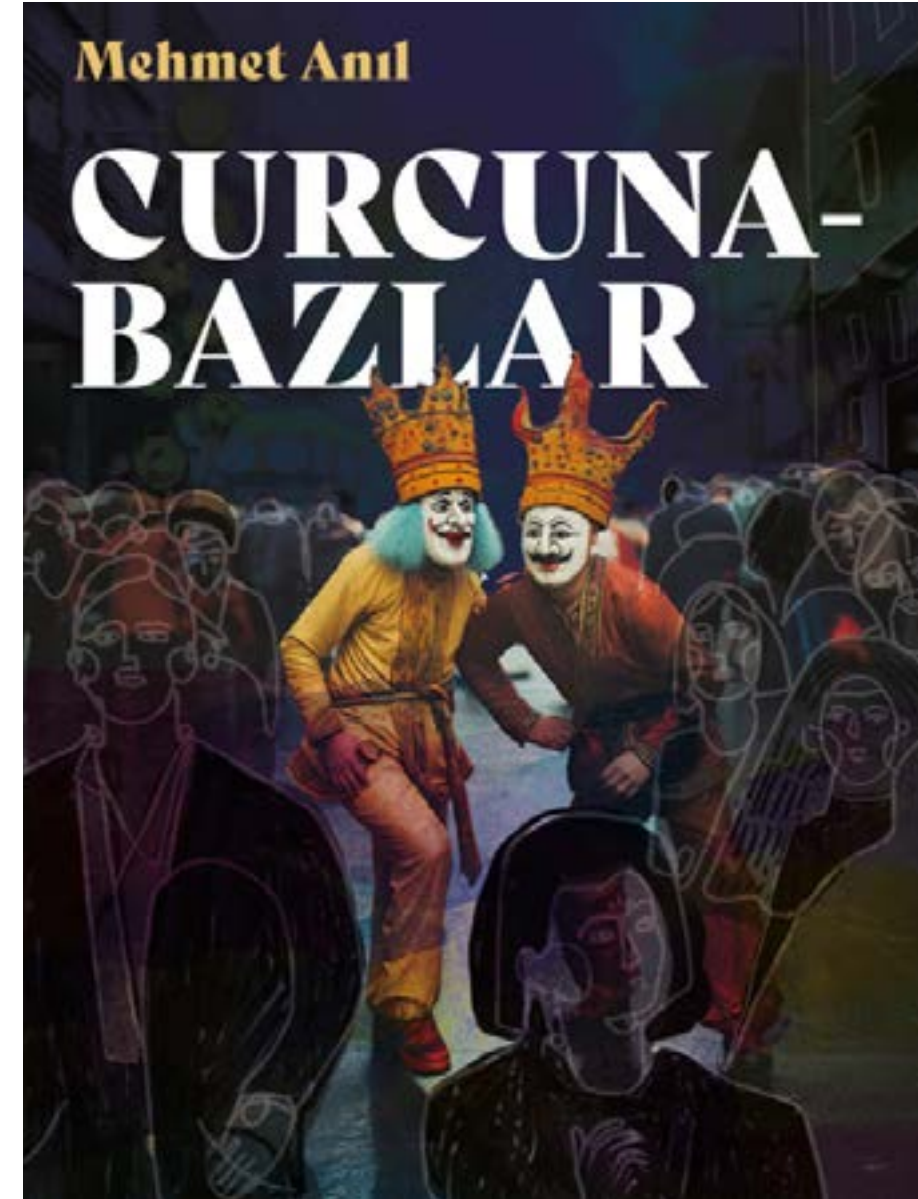
Aynı konuların sakız gibi çiğnenmesindense ilginç olması lazım. İnsanlar ilgiyle okusun.

Hepsi toplumsal meseleler. En çok kafanızı kurcalayan konulara mı eğiliyorsunuz?

Toplumsal meselelere kafa yordüğüm için kendiliğinden metinlere giriyorlar. Curcunabazlar’da bugünkü siyasal durum, ucundan köşesinden ama özüne dokunarak işleniyor. Bundan kaçamayız. Belki de artık günümüz yazarlarının ödevi. Direkt anlatmak yerine ilginç kurgulara yedirmenin daha vurgulayıcı olduğuna, zihne nüfuz ettiğine inanıyorum. Roman nedir? Bir doktora tezi ya da makale değil. Roman dediğimde aklıma gelen; rahat bir koltuk, güzel bir ışık, çay, kahve, o romanın içinde kendimi kaybediyorum. O hazzı duymam lazım. Eve gelince kitaba bıraktığı yerden devam etme isteğini vermem lazım. İyi kitapla kötü kitap arasındaki en belirgin ayrılık da orada. Evde işimi bitireyim, kitabımı açayım, bakalım ne olacak?

Curcunabazlar’da siz de varsınız, bir yazar karakter olarak. Üst kurmaca yazmışsınız.

Yazar olarak hem varım hem yokum. İyi bir kitap, iyi bir roman yazmak için yazar her türlü taklayı atabilir. Yeter ki edebi sınırlar içinde olsun, saçmalamasın. İnandırıcı olsun. Orada yazar olarak

kendimi koyuyorum. Annemin, babamın isimleri var. Fakat hem varım hem ben o değilim.

O ikizler, Mustafa ve Ömer, hayatınızda yok herhalde. Hayır. Orası tam olarak kurgu. Ama mesela o sözleşmeyi yapan avukat Yavuz İsmet Anıl, rahmetli babamın adı. Edebiyatçının böyle bir özgürlüğü var. İstedğini alır, istediğini kullanır, istemediğini kullanmaz. Maksat, okur zevkle okusun. Mesela polisiye romanlarda katilin uşak çıkmasının modası geçti. Forbes Cinayetleri'nde katil, romanın başından belli. Bir seri katil, kadınları öldürmüş. Cinayeti nasıl işlemiş, oraya nasıl gitmiş? Sonucu belli bir kitabı nasıl sürükleyici yapacaksın? O merakı diri tutmak, daha büyük bir meydan okuma. Curcunabazlar, geleneksel Türk tiyatrosundan alıyor adını. Kitapta kardeşlere soytarıllık misyonu yüklemek var, değil mi? Kardeşlik üstünden aile kavramını eleştirmek istemişsiniz sanki. Doğru. Curcunabaz, orta oyununda şamata yapıp ortalığı karıştıran, boş lakırdı yapanlar. O iki kardeş de öyle zaten. Sanki ciddi bir konu var ama değil. Romandaki yazarı küçümsüyorlar hep. Bir laf vardır; hiç kimse, kendi köyünden peygamber çıkmaz, diye. Benim yazarlığımı da takdir eden, sizler gibi hep uzaktaki insanlardır. Ailenin içinde pek görünmez. Ama bunlara da fazla takılmamak lazım. Ben inandığım şeyi yazayım. Kendim tatmin olayım, o beni mutlu etsin.

Romanda mirasla ilgili hikâye aslında komik bir orta oyunu. Öyle okudum. Doğru. Miras yüzünden neler neler oluyor, cinayetler işleniyor. İncir çekirdeğini doldurmayacak ufacık bir dükkân yüzünden insanlar birbirine giriyor, birbirlerini öldürüyor.

“YAZARKEN BÜTÜN DERTLERİMİ UNUTUYORUM”

Romancısınız ama bir deneme kitabınız ve tarihle ilgili Yeniçeriler kitabınız var.

Edeb Ya Hû'da yeniçerileri çok çalıştım. Yeniçeriler çok yanlış tanınıyor. Türk filmlerinde hep kara bıyıklı, kavgacı, ezik büzük kişiler. Hâlbuki tam tersi; Balkanlardan devşirilen, uzun boylu, sarışın insanlar.

Padişah, çevresindekilerin sadece kendine bağlı olmasını, aile ve diğer bağlarının tamamen kopmuş olmasını istiyor. Enderun'da, yani idari kesimde devşirilenler arasında akıllı olanlar yönetici, güçlü kuvvetliler yeniçeri oluyor. Padişahların karılarının da hepsi cariyeye, dışarıyla herhangi bir bağlantısı olmasın diye. Güvenlik meselesi.

Osmanlı tarihine meraklısınız. Bununla ilgili yeni çalışmalarınız gelecek mi?

Sonraki romanım, Çingenelerle ilgili. Ama Cennet Mahallesi gibi çalgıcılar, komiklikler falan değil. Amerika'da siyahi başkan çıkar, Türkiye'de Kürt başkan çıkar ama Çingene çıkması mümkün değil. Mesela Afet romanında cumhurbaşkanını

Roman yaptım. O konuları irdelemeyi düşünüyorum.

Romanlarınızda İzmir, mekân olarak çok belirgin.

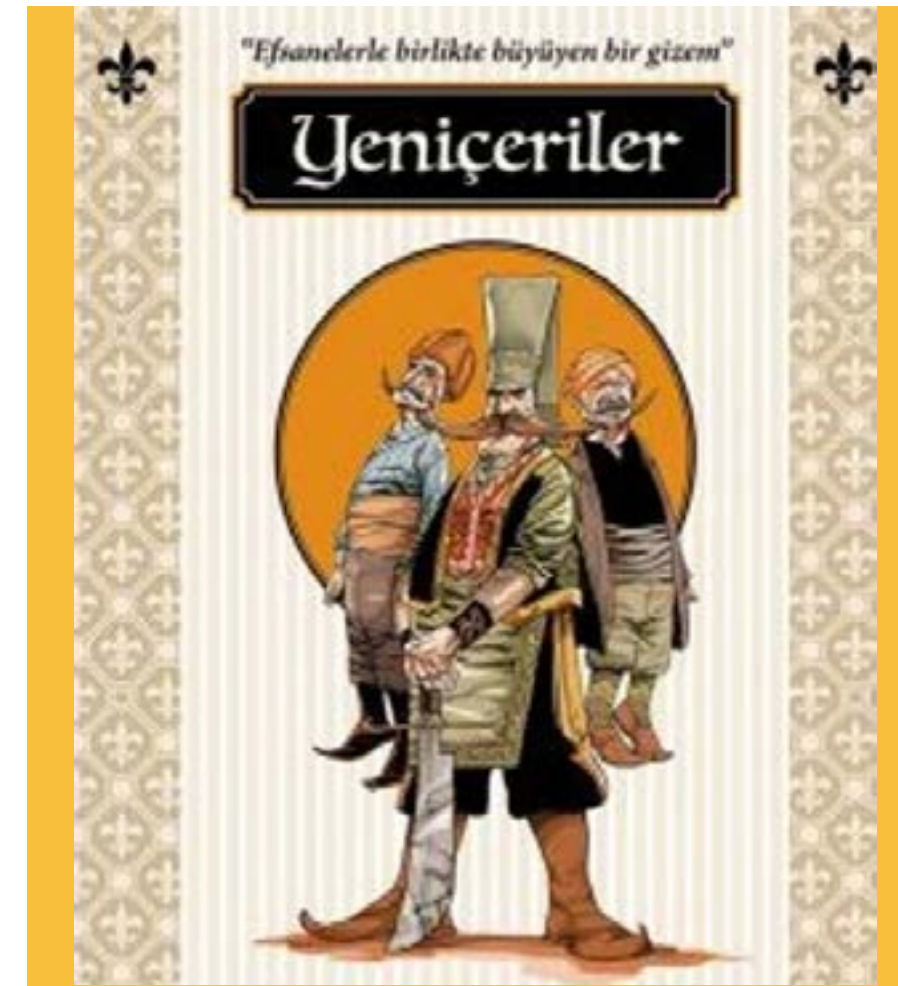
Geri Gelmemek Üzere ile Edeb Ya Hu dışında hepsi İzmir'de geçiyor. Edeb Ya Hû, yeniçeriler olduğu için mecburen İstanbul'da. Gerisinin İzmir'de geçmesinin sebebi, en iyi bildiğim, doğduğum büyüdüğüm şehir olması. Daha doğru şeyler yazarım. Sanki o sokakta yürüyormuşum gibi yazıyorum.

Yazarlığınızın temel motivasyonunu ne? Sizi masanın başına oturtan.

O işten çok mutlu olmam. Yazarken o kadar mutlu oluyorum, kendimi o kadar tatmin ediyorum ki bütün dertlerimi unutuyorum. Bambaşka bir insan oluyorum. Ama yazamadığım zaman da tersi oluyor, çok büyük sıkıntı hissediyorum.

Çok mutlu olmadığınız için yazıyorsunuz belki de.

Negatif duyguların olduğu bir bölümü çok başarılı yazdıysam yine mutluyum. Tamam, çok güzel, bunu ifade ettim, çok güzel cümleler kurdum, diyorum. O beni çok mutlu ediyor. Ama okur onu okuduğu zaman belki kötümser duygulara kapılıyor. Ama işte onu vermek istiyorsun. Yaptım, diyorsun. O, beni de güzel yapıyor.

Pantomim deyince son yıllarda akla gelen ilk isimlerden biri İlker Kılıçer, uzun zamandır hem yetişkinlere hem çocuklara mim performansları sergiliyor.

Pantomim Denen Büyü

Sözü, ruhu, direnişi ve var olmayı salt bedenın ifadesine dönüştürmek... Ve bunu yaparken tutarlı bir öykü anlatabilmek... Bu işin altından kalkabilen nice usta gelmiş geçmiş dünyadan. Kimi zaman eğlenenin sınırları arasında kalsa da bu sanata gönül düşürenler, pantomim denen o büyülü yöntem sayesinde kitlelere ulaşabilmişler, ruhlarından bir parça katarak çok daha iyi bir dünyanın mümkün olduğunu haykırabilmişler. Ülkemizde pantomim hâlâ bakir bir alan. Yoğun emek ve sabır isteyen yapıyla mücadeleden yılmayan yürekler istiyor. Pantomim deyince son yıllarda akla gelen ilk isimlerden biri İlker Kılıçer, uzun zamandır hem

yetişkinlere hem çocuklara mim performansları sergiliyor. Onu hak arayışının kendini duyurduğu her yerde görmek mümkün. Çevre mücadeleleri, gecekondü direnişleri, mülteci kampları, hapishaneler, çocuk yuvaları ve huzurevlerinde nice oyun sergiledi Kılıçer. UNESCO'nun Belgrad'da düzenlediği

Dünya Mim Enstitüsü'nün davetiyle katıldığı kongrede başarılı sunumuyla Dünya Mim Enstitüsü Resmi Üyelik Sertifikası almaya hak kazandı. Dünyanın çeşitli yerlerine sayısız mim oyunu sunan İlker Kılıçer'le pantomimi, bu sanatın ruhunu ve gücünü konuştuk:

Bir kendini ifade etme aracı olarak pantomim nasıl bir sanat ve sen bu sanatla nasıl tanıştın?

“Çok şey vardı anlatılacak, o yüzden sustum. Birini söylesem diğeri yarım kalacaktı. Sen duydun mu sustuklarımı?” der Tutunamayanlar Romanı'nda Oğuz Atay. Karakter olarak sessiz sakin, kendi hâlindeğiyle yaşama uyum sağlamaya çalışan bir insan, sustukları çoğalan, biriken. Kendini ifade etmek için sanata yönelen. Okul denen kapatılma mekanlarında yorulmuş bir ergenin çocukluğuna duyduğu özlemle geçen günler işte... Okumalar, sanatın kimi

disiplinlerine tanıklıklar beni bir şekilde tiyatroya yönlendirdi. Bir süreliğine kendine yolculuktu tiyatro. Çok sevdiğim bir arkadaşım Ali Ayas'ın Kas Erime hastalığına yakalanışı ve yatağa bağımlı olması, beni başka bir hikâyeye ve duyguya çekti. Yanındaydım hep. Şiir severdi Ali. Yazdığı şiirleri vardı. Nefesiyle, vücudunda artık kullanabildiği iki yer olan elleri ve yüz mimikleri ile anlatıyordu artık tüm anlatacaklarını. O seviyeye inmiştim ben de. Bu hâlde bile anlaşılmanın tadını çıkarıyorduk ikimiz de. Bir gün Ali bana dedi ki:”Pantomimci olduk çıktık. Jestlerimiz, mimiklerimiz ve ellerimizle anlaşıyoruz artık.

Her şeyi ellerimizle boyutlar olduk. Ben olamıycam ama sen belki Pantomimci olur çıkarsın bir gün.” Bunu söyledikten yaklaşık iki ay sonra Ali bilmediğimiz bir dünyaya göçtü. Bana da mim sanatının tohumlarını bıraktı. Sonraki hikâyem Bu sanatın incelikleriyle geçti. Sene 2003, hiç unutmuyorum. İngilizce makaleler çevirtiyorum. Videolar izliyorum. Bir kitap bulmuşum Anke Gerber ve Clement De Wroblewsky’nin ortak kaleme aldığı “Pantomim Anatomisi” isminde. Yıllarca rehberim olmuş. Hâlâ da öyle.

Bir düşünce, fikir, talep; pantomimde hareketlerle nasıl ifade edilir?

Çok şiirsel bir aktarım bu. Düşünsene, bir boşluk var. İçinde hiçbir şey olmayan bir boşluk. Bedeninle ve hayallerinle dolduruyorsun. Der ya Neyzen Tevfik: “Yok olmadan var olmanın yolu yok.” Bence boşluk, göreni de oradan kaldırır, hiçleştirir. Mim o “hiç” olma hâlinde varsıllar kendini. Anlatmak istediğin hikâyeden orada bedenle biçim bulur. Elbette kendi iç dinamikleri ve disiplinleri olan özgün bir

sanat. Her hareketin bir tekniği ve alt egzersizi var. Classice Mime, Corporal Mime ve Natural Mime diye akımları; Marceau, Tomaszewski, Baptiste gibi ekolleri de var. Tüm bunların ortak noktaları ve olmazsa olmazlarından birini söyleyeyim: Mesela Mim oyuncusu temsil yaparken asla konuşmaz. Temsilini bitirir, varsa makyajını çıkarır, gündelik hayatında onu ifade eden hâle bürünür, sonra konuşur konuşursa. Makyaj, oyuncuyu hiçleştirir. Boşluğun sıvasıdır makyaj. Sizin kimliğinizi, ırkınızı, cinsiyetinizi, türünüzü

de alarak aslında sizi o hiçbir şeyin içinde her şeyleştirir.

HEYBETLİ

Peki pantomimi toplumsal eleştiri aracı olarak nasıl kullanabiliriz? Sen nasıl bakıyorsun?

Yine alıntı yapmak istiyorum. “Sükut her zaman daha manalı, daha derindir. Kalbe sözden çok sükuttan manalar akar. İnsan evrendeki sükutu anlayabilseydi, kim bilir belki de söz olmayacaktı. Anladım ki, derin ve esrarengiz olan her şey susuyor.

Anladım ki susan her şey derin ve heybetli” der Şems Tebriz-i.

Daha önce Duvar Haber’le yaptığım bir söyleşide “iktidarlar sessizlikten korkarlar” demiştim. Susmanın ben doğrudan eylem olduğunu düşünüyorum.

Reklamların, panoların, vitrinlerin, ödüllerin gösteri toplumunun gürültüyle esir aldığı yaşamlarımızda susmak, hem kendimize hem dış dünyaya itirazımızı tetikliyor. Bir mesele var diyelim, içeriği de hayvan haklarıyla ilgili olsun, bunu dışa vurmak istiyoruz. Sokakta megafonu

alın, okuyun bildirinizi, atın sloganınızı. Ne etki eder, tartışılır. Fakat bir mim oyuncusuna danışır, bu meseleyi bedenle aktarmasına imkân tanırırsanız, sokaktaki tüm kitleyi çekebilir.

Pantomimin sokak ve kentle kurduğu ilişki nasıl?

Şehre gülümseyiş katıyor. Yüzünde beyaz pat’ı, üstünde kostümü, amfisinden hafiften ses verdiği müziğiyle bir beden performansı yapıyor biri köşecikte. Kim olursa olsun merak eder, bakar. Belki de kalır, randevusunu erteler, telefon açıp işe geç kalacağını

söyler. Bunlarla çok karşılaştık. Şu gerçeği söylemeden edemeyeceğim: Sokak da bu modern çılgınlığın çağından nasibini aldı. Yürüyüp geçilen taşıyıcı alanlara dönüştü. Kornaların, sirenlerin, bağırarak konuşanların, önümüzü kesip taciz edencesine para isteyen sözüm ona çevreci ve hakçı şirketlerin meskeni oldu. O gürültülü sokaklar biz mim oyuncularına güven vermiyor.

İnsanlardan nasıl tepkiler alıyorsun?

Sahnedeyken, sokaktayken bambaşka tepkiler alıyorum. Sahne oyunlarımda kulisi boylamıyorum hemen. Çocuk oyunlarımın bitiminde sahneye gelen çocukların sorularını konuşmadan cevaplamayı çok seviyorum. Yetişkin oyunlarımda da makyajımı sildikten sonra seyirci ile

fuaye yapmak beni çok mutlu ediyor. Çocuklar da yetişkinler de etkilendiklerini heyecanla dile getiriyorlar. Kızma ama belki de son alıntım olacak. “Sükûtun da bir sesi vardır. Onu duyacak yürek lazım” der Şems Tebriz-i. İşte sessizliğin sesi olan Pantomim Sanatı da böyle bir dil ile vücut buluyor. Bedenin o ortak dili Mim sanatı, bütün dillerin kapılarını açarak her izleyende

bambaşka bir ufuk yaratıyor. Bir pantomim oyunu kurarken sosyal meselelerden, toplumsal olaylardan nasıl besleniyorsun? Bunlar oyuna nasıl sızıyor? İçinde yaşadığımız ülke bir Clown için, tiyatro ve mim oyuncusu için inanılmaz bir malzeme. Toplumsal çelişkileriyle, iktidar oyunları, yasal çatışkalarıyla, insan tiplerleriyle... Gösterilmeyeni göstermek, duyulmayı duyurmak için sanatımla

kolları sıvar ve bunu performansa çevirmeye çalışırım. Elbette o öykünün dönüştürücü taraflarını da performansa eklemelerim. Herhangi bir toplumsal olayı sahnelerken zaman ve mekân tanımsızın durumu oynamaktan çok durumun kendisi oluyorum. Dolayısıyla o duruma bire bir tanıklık ettiren oluyorsunuz aynı zamanda. Yaşıyoruz o durumun duygusunu, çelişkilerini. Örneğin bir duvar boyutlarken boşlukta, o gerçek bir duvara dönüşüyor. Sıcaklığını, soğukluğunu, nemini tüm özelliklerini elimi boşluğa koyarken hissediyorum. Mim oyuncusu işte o boşlukta yaptıklarını hissedendir, anda kalan, an olan. Bir boşluk işçisiyiz baktığında. Boşluk kurcalayıcısı...

Ege Üniversitesi Biyoloji Bölümü Botanik Anabilim Dalı tarafından yapılan araştırmalar sonucu, yeni bir endemik tür keşfedildi.

Milleyha Tırşığı

Hatay'ın Samandağ ilçesinde yer alan Milleyha Sulak Alanı'nda, dünyada yalnızca burada yetişen ve "Arum milleyhanum" (Milleyha tırşığı) adı verilen yeni bir yılanyastığı türü keşfedildi. Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü Botanik Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Hasan Yıldırım ve Biyolog Dr. Samim Kayıkçı tarafından gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar sonucu keşfedilen bu tür, "Arum milleyhanum" (Milleyha Tırşığı) adıyla literatüre kazandırıldı. Yeni türü konu alan bu bilimsel makale, Türkiye'nin önde gelen taksonomi dergilerinden Bağbahçe Bilim Dergisinde yayımlandı.

Halk arasında "tırşık" olarak bilinen bitkinin yörede uzun süredir tanındığını ancak bugüne kadar bilimsel olarak tanımlanmadığını belirten Prof.

Dr. Hasan Yıldırım, "Yılanyastığı türleri zehirli olmalarına rağmen Anadolu'nun birçok bölgesinde 'tırşık' adıyla bilinen türler, halk tarafından doğru yöntemlerle işlenerek lezzetli bir yemeğe dönüştürülüyor. Bu bitki ancak pişirildiği zaman tüketilebilen oldukça tehlikeli bilinmeden kullanılmaması gereken bitki türüdür. Milleyha Sulak Alanı'nda tespit edilen bu yeni türün de yörede benzer şekilde kullanıldığını gözlemledik. Bu bitkinin bilimsel adlandırmasının yanı sıra Türkçe ismini de halkın verdiği isimle, 'Milleyha tırşığı' olarak belirledik" dedi. Arum L. (yılanyastığı) cinsinin dünya genelinde Avrupa'dan Orta ve Güney Asya'ya, Kuzey Afrika'ya kadar geniş bir yayılım alanına sahip olduğunu belirten Prof. Dr. Hasan Yıldırım, "Bu cinse ait yaklaşık 25-30 tür bulunuyor. Türkiye'de ise Arum cinsi, Ege,

Akdeniz ve Karadeniz başta olmak üzere hemen hemen tüm bölgelerde yayılım gösteriyor. Daha önce ülkemizde bu cinse ait 13 tür biliniyordu. Milleyha Sulak Alanından tanımladığımız bu yeni türle birlikte Türkiye'deki Arum türü sayısı 14'e yükseldi. Bu türle birlikte Arum cinsine ait ülkemiz endemiği tür sayısı da üçe çıktı" diye konuştu.

ÖZEL

Yeni türün sadece Milleyha Sulak Alanı'nda bulunduğunu vurgulayan Prof. Dr. Hasan Yıldırım, "Arum milleyhanum, şu ana kadar sadece Hatay'ın Samandağ ilçesi sınırlarında yer alan Milleyha Sulak Alanında tespit edildi. Bu bölge, yaklaşık 300 civarında bitki türü, 24 kelebek, 7 memeli, 12 sürüngen ve 3 kurbağa türüyle dikkate değer bir biyoçeşitliliğe sahip.

Ancak Milleyha'nın en önemli özelliği, dünya genelinde göçmen kuşlar için kritik bir konaklama sahası olmasıdır. Bugüne kadar burada 312 kuş türü gözlemlendi. Göç yolları üzerinde yer alan bu alan, kuşların dinlenmesi ve beslenmesi açısından hayati bir öneme sahip. Dolayısıyla sadece kuşlar için değil, keşfettiğimiz bu yeni bitki türü gibi pek çok canlı için de korunması gereken özel bir ekosistem niteliği taşıyor" dedi

Milleyha Sulak Alanı "Mileyha Sazlığı Sulak Alanı" ismiyle mahalli öneme haiz sulak alan ilan edildiğini belirten Prof. Dr. Hasan Yıldırım, "126 hektarlık bu alan, eşsiz biyolojik çeşitliliğiyle korunması gereken çok özel bir ekosistem. Ancak alan üzerinde tarıma açma, atık dökümü, yapılaşma, aşırı otlatma ve kaçak avcılık gibi ciddi insan kaynaklı tehditler mevcut. Özellikle alanın yaklaşık üçte birini kapsayan ve biyolojik çeşitlilik açısından oldukça zengin olan tampon bölge, imara açık olması nedeniyle yapılaşma baskısı altında. Son yıllarda yapılan denetimlerle kaçak avcılık azalsa da, mülkiyet sorunları ve ekolojik karakterin bozulması riski devam ediyor" dedi.

Kültür ve Sürdürülebilirlik

Kurumsal iletişim uzmanı Sezen Özsvangil Ünüvar'ın kurum kültürünün kurumsal sürdürülebilirlik üzerindeki rolünü bilimsel bir temelle açıklayan "Kurumsal Sürdürülebilirlik, Kurum Kültürü Olmadan Asla!" kitabı yayınlandı. Sürdürülebilirlik kavramı tüm dünyanın ana gündemlerinden biri haline gelirken kurumsal iletişim uzmanı ve Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İletişim Araştırmaları Doktora Programı öğrencisi Sezen Özsvangil Ünüvar'ın, danışmanları Prof. Dr. Beril Akıncı Vural ve Doç. Dr. Gül Coşkun Değirmen ile hazırladığı, "Kurumsal Sürdürülebilirlik, Kurum Kültürü Olmadan Asla!" kitabı okurla buluştu. Nobel Yayıncılık tarafından yayınlanan kitabın sürdürülebilirlik kültürünün kurumların tüm kademeleri tarafından benimsenmesi ve güçlü bir sürdürülebilirlik kültürü yaratmak adına önemli bir rehber niteliği taşıdığını belirten Sezen Ünüvar, "Bir kültür yaratmadan yapılacak hiçbir çalışmanın kurumun tümü tarafından özümsemişi mümkün değildir.

Bu nedenle güçlü bir sürdürülebilirlik kültürü yaratmak artık rekabet avantajına giden yolun da önemli bir anahtarıdır. Söz konusu iki alanı birleştiren ilk çalışma olması açısından literatüre de katkıda bulunan kitabın çalışma alanına katkıda bulunacağına inanıyoruz" dedi. Sezen Ünüvar, günümüzde doğal afetler, yoksulluk,

ekonomik kriz, susuzluk, çevre kirliliği, kıtlık gibi pek çok unsurun, sürdürülebilirlik kavramını daha da önemli kıldığını söyleyerek şu görüşlere yer verdi: "Sürdürülebilirlik çalışmaları dönemsel projeler olmaktan çıkarak stratejik planlara girmiştir. Ciddiyetle ve yoğun bir çaba ile yönetilmesi gerekliliği doğmuştur. Hal böyle olunca paydaşlarına karşı sorumlulukları artan kurumlar, sürdürülebilirlik alanında yaptıkları çalışmalara daha büyük önem vermeye başlamış ve bunu kurumun olmazsa olmaz bir parçası olarak kabul etmişlerdir.

Ancak kurumsal sürdürülebilirliğin içselleştirilmesinin tek yolu vardır o da sürdürülebilirlik değerleri, felsefesi ve politikalarından oluşan bir kurum kültürüdür. Bir kültür yaratmadan yapılacak hiçbir çalışmanın kurumun tümü tarafından özümsemişi mümkün değildir. Bu kitap, sürdürülebilirlik kültürünün kurumun tüm kademeleri tarafından benimsenmesi ve güçlü bir sürdürülebilirlik kültürü yaratmak adına önemli bir rehber niteliği taşımaktadır.

KONAK MUTLULUK KAHVELERİ'NDE BULUŞUYOR

• ABACIOĞLU HAN •

Kemeraltı Çarşısı, Güneş Mah. Anafartalar Cad. No: 226 / Konak

• ADİLE NAŞİT PARKI •

Barbaros Mah. 305 Sk. Konak

• DR. SAADETTİN YAĞDIRAN SPOR TESİSLERİ •

Güneşli Mah. 520/2 No: 19 Yağhaneler / Konak

• TOROS SOSYAL TESİSLERİ •

Ulubatlı Mah. 2737 Sok. No: 40/1 Konak

• ÇINARTEPE AYDIN ERTEN REKREASYON ALANI •

Gültepe Konak

• GÜZELYALI NAZIM HİKMET KÜLTÜR MERKEZİ •

Güzelyalı, 32 Sok. No:4 (Güzelyalı Parkı Yanı) Konak

• M. YÜCE SONKURT PARKI •

Murat Reis Mah. No:188 Konak

***El Emeği Pazarı,
Her Cuma Hatay Pazar Yeri'nde.***

**TÜM KOMŞULARIMIZI
BEKLİYORUZ**

MİMAR
NİLÜFER
ÇINARLI MUTLU
KONAK BELEDİYE BAŞKANI

KONAK
BELEDİYESİ